

P R O G R A M T A N T E R V

a

14. KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS VÍZÜGY

ágazathoz tartozó

5 1021 14 04

Vízügyi technikus

SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Környezetvédelem és vízügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Vízügyi technikus
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 1021 14 04
- 1.4 A szakma szakmairányai: Területi vízgazdálkodó, Települési vízgazdálkodó, Vízgépészet
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Környezetvédelem és vízügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként a Területi vizsgázó szakkirány számára

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszása	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszása
Évfolyam összes óraszása		252	324	432	432	710	2150	1152	998	2150
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskereső	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikai szakkirány esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskereső lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Természettudományos és műszaki alapok	Természettudományos vizsgálatok	90	72	0	0	0	162	162	0	162
	Fizikai vizsgálatok	54					54	54		54
	Kémiai vizsgálatok	36	36				72	72		72
	Biológiai vizsgálatok		36				36	36		36
	Műszaki alapismeretek	144	72	0	0	0	216	216	0	216
	Műszaki ábrázolás	36					36	36		36
	Mechanika	36	36				72	72		72
	Gépészeti és automatizálási alapismeretek	72	36				108	108		108
	Tanulási terület összórása	234	144	0	0	0	378	378	0	378

Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I.	Környezetvédelmi alapismeretek I.	0	72	0	0	0	72	72	0	72
	Környezet- és természetvédelem		5				5	5		5
	Ökológia		13				13	13		13
	Természetvédelem		18				18	18		18
	A vizek környezetvédelme		18				18	18		18
	A légkör környezetvédelme		18				18	18		18
	Környezettechnika alapjai I.	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Fizikai eljárások		36				36	36		36
	Hidrológia alapjai	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Hidrológiai ismeretek		36				36	36		36
	Földméréstani alapismeretek I.	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Vízszintes mérések I.		36				36	36		36
Tanulási terület összóraszáma		0	180	0	0	0	180	180	0	180
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II.	Környezetvédelmi alapismeretek II.	0	0	36	0	0	36	36	0	36
	Talajvédelem			9			9	9		9
	Települési alapismeretek			14			14	14		14
	A hulladékgazdálkodás alapjai			9			9	9		9
	Zaj, zajvédelem			4			4	4		4
	Környezettechnika alapjai II.	0	0	72	0	0	72	72	0	72
	Kémiai eljárások			36			36	36		36
	Biológiai eljárások			36			36	36		36
	Hidraulika alapjai	0	0	72	36	0	108	108	0	108
	Hidraulikai ismeretek			72	36		108	108		108

	Földméréstani alapismeretek II.	0	0	36	72	72	180	72	108	180
	Vízszintes mérések II.			36			36		36	36
	Magasságmérések				72	72	144	72	72	144
	Tanulási terület összórászáma	0	0	216	108	72	396	288	108	396
Vízügyi ismeretek	Vízgazdálkodási ismeretek	0	0	108	0	0	108	108	0	108
	Hidrometria			36			36	36		36
	Hidraulikai mérések			72			72	72		72
	Vízügyi építési ismeretek	0	0	108	72	108	288	180	108	288
	Építőanyagok			54			54	54		54
	Talajmechanika			54			54	54		54
	Földművek				72		72	72		72
	Műtárgyak építése					72	72		72	72
	Üzemeltetési, karbantartási feladatok					36	36		36	36
	Szakigazgatási ismeretek	0	0	0	36	36	72	0	72	72
	Szakigazgatási alapok				36		36		36	36
	Ügyintézői ismeretek					36	36		36	36
	Tanulási terület összórászáma	0	0	216	108	144	468	288	180	468
Területi vízgazdálkodási ismeretek	Területi vízgazdálkodási ismeretek	0	0	0	216	324	540	0	540	540
	Vízrendezés				108		108		108	108
	Folyószabályozás				54		54		54	54
	Vízminőségi kárelhárítás				54		54		54	54
	Árvízvédelem					108	108		108	108
	Belvízvédelem					72	72		72	72
	Tározók					72	72		72	72
	Öntözés					72	72		72	72

	Vízgépek	0	0	0	0	108	108	0	108	108
	Szivattyúk					72	72		72	72
	Csőhálózatok, szerelvények					36	36		36	36
	Tanulási terület összóraszám	0	0	0	216	432	648	0	648	648
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	70	0			80		

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként a Települési vízgazdálkodó szakmairány számára

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszása	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszása
Évfolyam összes óraszása		252	324	432	432	638	2078	1080	998	2078
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Természettudományos és műszaki alapok	Természettudományos vizsgálatok	90	72	0	0	0	162	162	0	162
	Fizikai vizsgálatok	54					54	54		54
	Kémiai vizsgálatok	36	36				72	72		72
	Biológiai vizsgálatok		36				36	36		36
	Műszaki alapismeretek	144	72	0	0	0	216	216	0	216
	Műszaki ábrázolás	36					36	36		36
	Mechanika	36	36				72	72		72
	Gépészeti és automatizálási alapismeretek	72	36				108	108		108
	Tanulási terület összórása	234	144	0	0	0	378	378	0	378

Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I.	Környezetvédelmi alapismeretek I.	0	72	0	0	0	72	72	0	72
	Környezet- és természetvédelem		5				5	5		5
	Ökológia		13				13	13		13
	Természetvédelem		18				18	18		18
	A vizek környezetvédelme		18				18	18		18
	A légkör környezetvédelme		18				18	18		18
	Környezettechnika alapjai I.	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Fizikai eljárások		36				36	36		36
	Hidrológia alapjai	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Hidrológiai ismeretek		36				36	36		36
	Földméréstani alapismeretek I.	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Vízszintes mérések I.		36				36	36		36
Tanulási terület összórászama		0	180	0	0	0	180	180	0	180
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II.	Környezetvédelmi alapismeretek II.	0	0	36	0	0	36	36	0	36
	Talajvédelem			9			9	9		9
	Települési alapismeretek			14			14	14		14
	A hulladékgazdálkodás alapjai			9			9	9		9
	Zaj, zajvédelem			4			4	4		4
	Környezettechnika alapjai II.	0	0	72	0	0	72	72	0	72
	Kémiai eljárások			36			36	36		36
	Biológiai eljárások			36			36	36		36
	Hidraulika alapjai	0	0	72	36	0	108	108	0	108
	Hidraulikai ismeretek			72	36		108	108		108

	Földméréstani alapismeretek II.	0	0	36	72	72	180	72	108	180
	Vízszintes mérések II.			36			36		36	36
	Magasságmérések				72	72	144	72	72	144
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	216	108	72	396	288	108	396
Vízügyi ismeretek	Vízgazdálkodási ismeretek	0	0	108	0	0	108	108	0	108
	Hidrometria			36			36	36		36
	Hidraulikai mérések			72			72	72		72
	Vízügyi építési ismeretek	0	0	108	72	108	288	54	234	288
	Építőanyagok			54			54	54		54
	Talajmechanika			54			54		54	54
	Földművek				72		72		72	72
	Műtárgyak építése					72	72		72	72
	Üzemeltetési, karbantartási feladatok					36	36		36	36
	Szakigazgatási ismeretek	0	0	0	36	36	72	54	18	72
	Szakigazgatási alapok				36		36	36		36
	Ügyintézői ismeretek					36	36	18	18	36
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	216	108	144	468	216	252	468
Települési vízgazdálkodás	Települési vízgazdálkodás ismeretek	0	0	0	216	360	576	0	576	576
	Víz- és szennyvízkezelési technológiák				72	72	144		144	144
	Vízellátási rendszerek				36	72	108		108	108
	Csatornázási rendszerek				36	72	108		108	108
	Fürdők üzeme					72	72		72	72
	Településgépészet				72	72	144		144	144
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	216	360	576	0	576	576
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	70	0			80		

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként a Vízgépészet szakmairány számára

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszása	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszása
Évfolyam összes óraszása		252	324	432	432	692	2132	1044	1069	2113
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskereső	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikai szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskereső lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Természettudományos és műszaki alapok	Természettudományos vizsgálatok	90	72	0	0	0	162	162	0	162
	Fizikai vizsgálatok	54					54	54		54
	Kémiai vizsgálatok	36	36				72	72		72
	Biológiai vizsgálatok		36				36	36		36
	Műszaki alapismeretek	144	72	0	0	0	216	216	0	216
	Műszaki ábrázolás	36					36	36		36
	Mechanika	36	36				72	72		72
	Gépészeti és automatizálási alapismeretek	72	36				108	108		108
	Tanulási terület összórása	234	144	0	0	0	378	378	0	378

Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I.	Környezetvédelmi alapismeretek I.	0	72	0	0	0	72	72	0	72
	Környezet- és természetvédelem		5				5	5		5
	Ökológia		13				13	13		13
	Természetvédelem		18				18	18		18
	A vizek környezetvédelme		18				18	18		18
	A légkör környezetvédelme		18				18	18		18
	Környezettechnika alapjai I.	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Fizikai eljárások		36				36	36		36
	Hidrológia alapjai	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Hidrológiai ismeretek		36				36	36		36
	Földméréstani alapismeretek I.	0	36	0	0	0	36	36	0	36
	Vízszintes mérések I.		36				36	36		36
Tanulási terület összórászáma		0	180	0	0	0	180	180	0	180
Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II.	Környezetvédelmi alapismeretek II.	0	0	36	0	0	36	36	0	36
	Talajvédelem			9			9	9		9
	Települési alapismeretek			14			14	14		14
	A hulladékgazdálkodás alapjai			9			9	9		9
	Zaj, zajvédelem			4			4	4		4
	Környezettechnika alapjai II.	0	0	72	0	0	72	72	0	72
	Kémiai eljárások			36			36	36		36
	Biológiai eljárások			36			36	36		36
	Hidraulika alapjai	0	0	72	36	0	108	108	0	108
	Hidraulikai ismeretek			72	36		108	108		108

	Földméréstani alapismeretek II.	0	0	36	72	72	180	72	108	180
	Vízszintes mérések II.			36			36		36	36
	Magasságmérések				72	72	144	72	72	144
	Tanulási terület összórászáma	0	0	216	108	72	396	288	108	396
Vízügyi ismeretek	Vízgazdálkodási ismeretek	0	0	36	36	31	103	72	31	103
	Hidrometria			36			36	36		36
	Hidraulikai mérések				36	31	67	36	31	67
	Vízügyi építési ismeretek	0	0	36	36	124	196	72	124	196
	Építőanyagok			36			36	36		36
	Talajmechanika				36		36	36		36
	Földművek					31	31		31	31
	Műtárgyak építése					31	31		31	31
	Üzemeltetési, karbantartási feladatok					62	62		62	62
	Szakigazgatási ismeretek	0	0	0	36	31	67	36	31	67
	Szakigazgatási alapok				36		36	36		36
	Ügyintézői ismeretek					31	31		31	31
	Tanulási terület összórászáma	0	0	72	108	186	366	180	186	366
Vízgépészet és automatizálás	Vízgépészeti, automatizálási ismeretek	0	0	144	216	372	732	0	713	713
	Automatizálás			36	36	62	134		124	124
	Vízgépészeti ismeretek			36	36	124	196		186	186
	Üzemeltetés, vízgépészeti gyakorlatok			36	72	124	232		217	217
	Műszaki dokumentáció			36	72	62	170		186	186
	Tanulási terület összórászáma	0	0	144	216	372	732	0	713	713
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	70	0			80		

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresői számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazási költség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresői (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

62/62 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsek a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsek egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókincssel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsek az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresőkhöz használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresőt segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresőket segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskeresőkhöz használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskereső folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskereső folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális nyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjú, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakrabban idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincsét idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás készség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Természettudományos és műszaki alapok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

378/378 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A természettudományi és műszaki alapok tanulási terület kialakítja a környezetvédelem és vízügy ágazatban szükséges természettudományos szemléletet, és felkészít a műszaki szakterületre. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, logikus gondolkodását, célirányos műszaki feladatmegoldó képességét. Kialakítja a tanulóknál a pontos, minőségi munkavégzés és az eszközök szakszerű használatának igényét. Ismerteti az anyagok tulajdonságait és felhasználhatóságát. Fejleszti a tanulók térképészeti, megalapozza térszemléletük kialakulását.

3.3.1 Természettudományos vizsgálatok tantárgy

162/162 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A természettudományos vizsgálatok tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók ismerjék az alapvető minőségi, mennyiségi jellemzők meghatározásához szükséges módszereket, eszközöket, a fizikai, kémiai és biológiai laboratóriumok alapfelszereléseinek és a vegyszereknek a biztonságos használatát, tárolását. A tanulóknál manuális készségeket alakít ki, hogy megfelelő biztonsággal, a munkavédelmi szabályok betartásával tudják kezelni a különböző mérőeszközöket. A tantárgy témakörei elméleti ismereteket biztosítanak a mérésekhez, a gyakorlatban végrehajtott vizsgálatokhoz és az eredmények értékeléséhez is.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A szakirányú végzettségen túl a tantárgy oktatható kémia vagy biológia tanári végzettséggel is.

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, biológia

3.3.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Általános fizikai anyagjellemzőket vizsgál.	Ismeri és alkalmazza a tömegmérésre és térfogatmérésre használható eszközöket a sűrűségek meghatározásához. Ismeri az anyagok vízzel, hővel és mechanikai igénybevétellel szembeni viselkedését, s ez alapján tud következtetést levonni az anyag felhasználhatóságára. Ismeri a fizikai anyagjellemzők számítását, mértékegységeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Fogékony a műszaki, természettudományos gondolkodásra.	Táblázatkezelő program, grafikon-szerkesztő program, Excel használata
Szemcsés anyagok fizikai jellemzőit vizsgálja.	Felismeri a szemcsés anyagok fizikai jellemzői és felhasználhatóságuk közötti összefüggést. Ismeri a jellegzetes szemeloszlási görbéket, s ezekből következtetést tud levonni az anyag felhasználására. Tudja számolni és értelmezni az egyenlőtlenségi mutatót.	Instrukció alapján részben önállóan	Nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik a rend és a tisztaság megtartására a munkaterületén. Belátja, hogy a munkavédelmi szabályok betartása elengedhetetlen a biztonságos munkavégzéshez. Objektív szemléletre, önálló és kritikus információ-szerzésre törekszik.	Táblázatkezelő programok használata
Oldatot készít kristályvizes és kristályvizet nem tartalmazó sókból.	Ismeri a molekula-tömeg fogalmát, valamint a gyakran használt oldatkoncentrációk kiszámításának módját. Ismeri az egyes vegyszerek biztonsági kockázatait.	Instrukció alapján részben önállóan		Biztonsági adatlapok keresése az interneten
A vizsgálati célnak megfelelően kiválasztja és elvégzi a szükséges laboratóriumi elválasztási műveletet.	Ismeri az egyes elválasztási műveletek végrehajtásához szükséges eszközöket, azok használatának szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Mikroszkópos biológiai vizsgálatokat végez.	Ismeri a mikroszkóp szakszerű használatát, alkatrészeit, ápolását, karbantartását.	Instrukció alapján részben önállóan		Táblázatkezelő program alkalmazása
Megfigyeli a víz élővilágát, lebontó mikro- és makroszervezeteket vizsgál.	Ismeri a mintavételi, minta-előkészítési eljárásokat. Ismeri az élővilág állandóságának és változékonyságának alapjait és az élővilág egységét.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális fotó készítése és szerkesztése
Preparátumokat készít a vizsgálatokhoz.	Ismeri a preparátumok készítésének módszereit, a tárgy- és fedőlemezek, a szike, a lándzsátű és a csipesz használatát.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális fotó készítése és szerkesztése
Terepi felmérések során határozókat használ.	Ismeri a terepi határozók használatát, jártas az új ismeretek önálló megszerzésében.	Instrukció alapján részben önállóan		Határozó applikációk használata (BISEL terepi határozó, Fa Book mobiltelefonos alkalmazás, PlantNet, PictureThis, Magyarország lepkéi: http://jasius.hu/lepidopterology/)

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Fizikai vizsgálatok

Általános fizikai anyagjellemzők vizsgálata:

- Tömegmérés és eszközei
- Térfogatmérés és eszközei
- Sűrűség, testsűrűség (térfogattömeg) vizsgálata
- Hidrotechnikai tulajdonságok vizsgálata (víztartalom, vízfelvétel, fagyállóság, víz-áteresztő képesség)
- Hőtechnikai tulajdonságok meghatározása
- Mechanikai jellemzők vizsgálata (keménységvizsgálatok: Brinell-, Mohs-féle skála, szilárdságtani vizsgálatok: nyomó, húzó, hajlító, nyíró)

Szemcsés anyagok vizsgálata:

- Halmazsűrűség vizsgálata
- Tömörség, hézagosság, porozitás meghatározása
- Szemalak vizsgálata
- Szemeloszlás vizsgálata (szemeloszlási görbék, egyenlőtlenségi mutató meghatározása)
- Agyag-iszap tartalom vizsgálata

3.3.1.6.2 Kémiai vizsgálatok

A laboratóriumi munka szabályai, elsősegélynyújtás

Védőfelszerelések és használatuk

Vegyszerek jelölései, vegyszerek veszélyességének jelölése, biztonsági adatlapok felépítése, értelmezése

Laboratóriumi vegyszerhulladékok és tárolásuk

Laboratóriumi eszközök és használatuk

Laboratóriumi melegítés és hűtés módszerei

Oldószerek, oldódás vizsgálata

Oldatkészítése, hígítási sorok készítése, koncentrációsámítás (tömegszázalék, térfogatszázalék, vegyes százalék, anyagmennyiség-koncentráció)

Laboratóriumi elválasztó műveletek: ülepités és szűrés, lecsapatás, bepárlás és szárítás, desztillálás, extrakció

Tisztítási eljárás: átkristályosítás

Laboratóriumi mérések akkreditációja, az akkreditálás folyamatának bemutatása

3.3.1.6.3 Biológiai vizsgálatok

A biológiai laboratórium eszközei, műszerei és használatuk

A mikroszkóp felépítése és szakszerű használata

Kész preparátumok mikroszkópos vizsgálata

Biológiai mintakészítési alaptéchnikák (kaparék, macerátum, preparátum stb.)

Sejtalkotók vizsgálata (állati és növényi sejtek)

Állati szövetek vizsgálata, mintakészítés

Állati egysejtűek, férgek, ízeltlábúak, puhatestűek megfigyelése

Állatélettani vizsgálatok

Gombák mikroszkópos megfigyelései, egy- és többsejtű gombák, spórák

Növényi szövetek vizsgálata, mintakészítés

Növényi szervek metszeteinek fénymikroszkópos vizsgálata

Virágos és virágtalan növények vizsgálata, megfigyelése

Növények virágainak és terméseinek morfológiai vizsgálata

Növényélettani vizsgálatok

Talajlakó élőlények vizsgálata

Határozók és használatuk terepen

3.3.2 Műszaki alapismeretek tantárgy

216/216 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A műszaki alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megszerezze azokat az alapvető műszaki ismereteket, amelyek a további, speciális tudás megszerzéséhez szükségesek. Fejleszti a tanulók térképészeti és műszaki számítási készségeit, megalapozza a környezetvédelem és a vízgazdálkodás területén alkalmazott gépek, berendezések használatához szükséges ismereteket.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfelelően alkalmazza a műszaki tervdokumentáció tartalmi és formai elemeit.	Ismeri a méretmegadás és a méretarányok alkalmazását.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik az átlátható, esztétikailag és szakmailag is megfelelő dokumentáció elkészítésére. Számításait szakmailag és formailag is minőségorientáltan készíti el. A számítási eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	Irodai szoftverek alkalmazói szintű felhasználása.
Különböző műszaki ábrázolási módokat alkalmaz: metszetekeket, jelképes ábrázolást, folyamatábrákat.	Ismeri a különböző ábrázolási módokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Egyszerű rajzfeladatok elkészítése, műszaki rajzok olvasására informatikai eszközökkel
Használja a mérőszámok ábrázolását.	Ismeri a mérőszámok ábrázolás elemeit, érti felhasználásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális térképek ismerete
Részt vesz épített környezet fenntartásában.	Ismeri a technológiákban, fenntartási munkákban használt gépek, berendezések szerkezeti részeit, működésének elvét a zavartalan üzemeltetés és napi karbantartási munkák elvégzéséhez.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gépeket, berendezéseket üzemeltet, ellenőriz, napi karbantartást végez.	Ismeri a hidraulikus és pneumatikus irányítás alapjait. Érti az egyenáramú és váltóáramú berendezések működését és biztonságosan használja azokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Gépkönyvek, karbantartási utasítások használata

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Műszaki ábrázolás

Általános ismeretek:

- A műszaki rajzolás eszközei
- A műszaki tervdokumentációk és a műszaki rajzok tartalmi és formai elemei
- Méretmegadás, méretarányok alkalmazása
- A különböző ábrázolási módszerek sajátosságai, alkalmazási területük
- A merőleges vetítés elemei, a Monge-féle képsíkrendszer és bővítése
- Térelemek ábrázolása a Monge-féle képsíkrendszerben (pont, egyenes, sík)

Műszaki rajzi feladatok:

- Metszetek ábrázolása
- Jelképes ábrázolás
- Folyamatok ábrázolása
- A mérőszámos ábrázolás alapjai (kötés projekció)

A térképi ábrázolás alapjai, közmű és topográfiai térképek

3.3.2.6.2 Mechanika

Statikai alapfogalmak (erő, nyomaték)

A statika alaptételei

Szilárdságtani alapismeretek (tartószerkezet, igénybevétel, szilárdsági jellemzők, anyagok szilárdsági tulajdonságai)

Fizikai mennyiségek meghatározása (út, idő és sebesség kapcsolata, munkavégzés, energi-aformák, energiamegmaradás, hőmennyiség és hőmérséklet)

3.3.2.6.3 A gépészeti és az automatizálási alapismeretek

Gépelemek: oldható és nem oldható kötések, tengelyek, csapok, csapágys

Hajtóművek (dörzshajtás, szíjhajtás, lánc

Belső égésű motorok (Otto- és dízel

Áramlástan

Szivattyúk paramétereinek vizsgálata, Q-H felvétele méréssel, optimális munkapont szer-
kesztése

Egyszerű motor szerelése

Automatizálás felosztása (vezérlés, szabályozás, mérés)

Hidraulikus, pneumatikus irányítás (mechanikus, hidraulikus, pneumatikus és villamos irá-
nyítás)

Villamos alapfogalmak, alkatrészek bemutatása, előfordulása a környezetvédelmi techno-
lógia

Egyenáramú hálózatok, készülékek, berendezések (egyenáramú motorok, generátorok, ak-
kumulátorok működése)

Váltakozó áramú hálózatok, készülékek és berendezések (transzformátorok)

Energiaforrások

Feszültség, áramerősség, ellenállás mérése a munkavédelmi és tűzvédelmi előírások betar-
tásával, villamos teljesítmény meghatározása, pneumatikus és hidraulikus alapkapcsolások
kiépítése

Munka-, tűz- és érintésvédelmi előírások ismerete

3.4 Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I. megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

180/180 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I. tanulási terület a környezetvédelem és víz-ügy ágazat közös alapo-
zó szakmai tartalmait fogja össze. Célja, hogy a környezetvédelem és vízgazdálkodás területéről átfogó általános szakmai ismereteket nyújtson, amelyek megalapozzák a szakirányú tanulmányokat.

3.4.1 Környezetvédelmi alapismeretek I. tantárgy

72/72 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A környezetvédelmi alapismeretek tantárgy célja, hogy az alapo-
zó képzés időszakában átte-
kintse a környezetvédelem területeit, bemutassa a természetvédelem, az ökológia, a környe-
zeti elemek, a zaj- és sugárvédelem, valamint a hulladékgazdálkodás alapvető összefüggéseit.
Olyan ismereteket adjon a leendő munkavállalók számára, amelyek megalapozzák a környe-
zettudatos szemlélet, illetve magatartás kialakulását.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások

—

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Vízminőség- ellenőrzéseket vé- gez.	Ismeri a vízminősé- gi jellemzőket, a vízminősítés alapja- it. Tud vízmintát venni az ellenőrzés- hez, és képes hely- színi vizsgálatokat végezni.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precizi- tással végzi munká- ját.	Műszerleírások, vizsgálati szabvá- nyok, vonatkozó előírások alkalma- zása
Természeti értékek- re vonatkozó adato- kat gyűjt.	Ismeri a természet- védelem céljait, objektumait. Ismeri a védett természeti értékek típusait.	Irányítással		Táblázatkezelő program használata
Természetvédelmi kezelési feladatokat lát el.	Példákon keresztül be tudja mutatni a természetvédelmi kezelés néhány formáját.	Irányítással		

Közreműködik a levegő és vízvédelmi feladatokban, valamint a szennyező-forrásokkal kapcsolatos méréseknél.	Ismeri a vizek és a légburok jellemzőit, valamint a környezeti elemeket ért szennyezések, káros folyamatok hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Táblázatkezelő program használata
--	--	-------------------------------------	--	-----------------------------------

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Környezet- és természetvédelem

A környezet- és természetvédelem fogalma, területei

Környezeti jelenségek térbeli léptéke: lokális, regionális és globális jelenségek

Válságjelenségek: társadalmi és környezeti válságjelenségek napjainkban (népesedési, élelmezési és vízválság, globális éghajlatváltozás, biodiverzitás-csökkenés)

Érzékenyítő foglalkozások: a szakmai motiváció megalapozása, megerősítése

Klimatológiai és klímavédelmi alapismeretek

- Időjárás, éghajlat, fő folyamatok
- Az üvegházhatású gázok jellemzői, kibocsátása, tartózkodása és mérésük, értékelésük, a fő választézkedések és céljaik, eszközeik (kibocsátás-csökkentés, alkalmazkodás, szemléletformálás)
- EU-s és hazai szabályozási, igazgatási esetleg tervezési ismeretek

3.4.1.6.2 Ökológia

Az ökológiai faktor értelmezése, ökológiai környezeti tényező és ökológiai tűrőképességi tényező fogalma

Ökológiai környezeti tényezők csoportosítása: abiotikus, biotikus, forrás és feltétel jellegű

Tűrőképesség fogalma, tűrőképességi görbék, generalista fajok, specialista fajok jellemzése

Bioindikáció és szereplői

A Liebig-féle minimumtörvény értelmezése

A biológiai organizáció szintjei

A populáció és jellemzői (nagyság, térbeli eloszlás, korcsoport szerinti eloszlás, növekedés)

A társulás fogalma, kialakulásának feltétele, térbeli és időbeli eloszlása

Populációk közötti kölcsönhatások: mutualizmus, kommenzalizmus, amenzalizmus, kompetíció, predáció

A biom és a bioszféra fogalma, jellemzése

Az ökoszisztéma, mint rendszermodell fogalma, szabályozás szerinti csoportosítása

Élőlények anyagszeretípusai

Táplálkozási szintek, táplálékhálózatok, táplálékláncípusok

Biogeokémiai körfolyamatok jellemzése, a legfontosabb gázciklusok ismertetése (C, N, O)

3.4.1.6.3 Természetvédelem

A természetvédelem fogalma, céljai: a természeti értékek megőrzése, fenntartása; sokféleség megőrzése; különös jelentőséggel bíró fajok figyelemmel kísérése; tudatformálás az ismeretterjesztés révén

A természetvédelem tárgykörei: földtani, víztani, állattani, növénytani, tájképi és kultúrtörténeti értékek

A biodiverzitás jelentősége a természetvédelemben

A természeti értékek kiemelt oltalma: vadon élő szervezetek és életközösségeik, régi hazai háziállat- és növényfajok, barlangok, ásványok, ásványtársulások, ősmaradványok

Fajszintű természetvédelem: ritkaság és veszélyeztetettség, védettségi listák

„Ex lege” védett értékek

Védett természeti területek hazai kategóriái és jellemzőik

Védetté nyilvánítás folyamata

Nemzetközi védelmi kategóriák: Natura 2000-es területek, bioszféra-rezervátumok, Ramsari-területek, világörökségi helyszínek

Természetvédelmi kezelés formái

A biodiverzitás-monitoring rendszere és jelentősége

Tájvédelem, egyedi tájértékek: kultúrtörténeti értékek, természeti egyedi tájértékek, tájképi egyedi tájértékek

Európai Táj Egyezmény, tájvédelmi feladatok

3.4.1.6.4 A vizek környezetvédelme

Felszíni és felszín alatti vízformák

A víz természetes és társadalmi körforgása

Vizek fizikai jellemzői: érzékszervi tulajdonságok, hőmérséklet, átlátszóság, zavarosság, lebegőanyag-tartalom, fajlagos elektromos vezetőképesség, viszkozitás, sűrűség

Vizek kémiai jellemzői: összes sótartalom, pH, lúgosság, keménység, nitrogénformák, foszforvegyületek, vas-, mangán- és arzéntartalom, oldott gázok, KOI, BOI, TOC, TOD

Vizek biológiai jellemzői: állóvizek és vízfolyások tájékai, vízi életközösségek

Vizek biológiai és bakteriológiai minősítése: trofitás, szaprobitás, halobitás, toxicitás, E. coli szám és titer

VKI szerinti minősítés

Az ivóvízzel szembeni minőségi követelmények

Vízszennyező anyagok és hatások felszíni és felszín alatti vizekben, és ezek következményei: kommunális szennyvíz okozta szennyezés, olajszennyezés, hőszennyezés, nehézfémek okozta szennyezés, mezőgazdasági kemikáliák okozta szennyezés, eutrofizáció

Vizek terepi vizsgálata és minősítése: átlátszóság, pH, fajlagos vezetőképesség és oldott oxigén koncentrációjának mérése, kolorimetriás vagy fotometriás mérések gyorsesztekkel, biotikus index meghatározása

3.4.1.6.5 A légkör környezetvédelme

A légkör szerkezete, a levegő összetétele

A légkör lényeges fizikai állapothatározói: hőmérséklet, légnyomás, szél, páratartalom

Időjárást formáló légköri képződmények: ciklon, anticiklon

Légszennyezés folyamata és jellemzése

Emisszió, transzmisszió, immisszió fogalma, határértékei, tájékoztatási és riasztási küszöbértékek

Szennyezőforrások típusai, a legjelentősebb légszennyező technológiák és tényezők: energetika, közlekedés, vegyipar, lakossági fűtés

Kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok és környezeti hatásuk: kén-dioxid, nitrogén-dioxid, szén-monoxid, szálló por, ólom, higany, benzol

Az ülepedő porok, mint légszennyező anyagok, környezeti hatásuk

Egyes rákkeltő légszennyező anyagok és környezeti hatásuk: azbeszt, kadmium, nikkel, króm, benzpirén stb.

A levegő öntisztulási folyamatai

Légszennyezéshez kapcsolódó jelenségek: savas ülepedés, szmog és típusai, üvegházhatás

Ülepedő por vizsgálata, meghatározása

A légszennyező anyagok légköri koncentrációjához kapcsolódó számítások

3.4.2 Környezettechnika alapjai I. tantárgy

36/36 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A környezettechnika alapjai tantárgy célja, hogy az alapoató képzés időszakában a tanulók megismerjék a környezettechnikában, a víz- és szennyvíztisztításban alkalmazott fizikai eljárásokat, és képesek legyenek az optimális paraméterek megadására. Az alapműveletek és eljárások elveinek elsajátításával sikeresen közreműködhetnek a technológiai berendezések üzemeltetésében. Az egyes témakörökhöz kapcsolódó számítási feladatok az áttekintő és rendszerező, problémafeltáró és önálló feladatmegoldó képesség fejlesztésére szolgálnak, hogy a tanulók megfelelhessenek a leendő szakterületükön adódó technológiai kihívásoknak.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, biológia

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Fizikai módszereket, eljárásokat alkalmaz, egyszerű számításokat végez.	Ismeri a környezetvédelem területén alkalmazható környezettechnikai megoldások alapjait (fizikai eljárások).	Instrukció alapján részben önállóan	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett. Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik a szabályok betartása mel-	Az elvégzett munkáról képi és szöveges dokumentáció, prezentáció, beszámoló készítése digitális eszközök segítségével Digitális műszerek alkalmazása

<p>Környezettechnikai berendezéseket működtet a víz- és szennyvíztisztítás területén. Szakmai számításokat végez, beállítja az optimális paramétereket.</p>	<p>Ismeri a települési és ipari szennyvíz, használt víz tisztítására, kezelésére, felhasználására és elhelyezésére kialakított művek, berendezések üzemeltetését.</p> <p>Ismeri az üzemeltetéshez szükséges paraméterek számításának módját: szennyvízhozam, átlagos BOI, rácsok méretezése, ülepedési sebesség, ülepedési és tartózkodási idő, telepítési hatások, lebegőanyag-terhelés, vízke ménység, vízlágyítás, pH, semlegesítés.</p> <p>Ismeri a szennyvíz- és csatornabírság számításának módját.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>letti legjobb megoldások alkalmazására.</p> <p>Igényes a munkakörnyezetére és tudatosan rendben tartja azt.</p> <p>Törekszik az alap- és segédanyagok gazdaságos felhasználására, a hulladék minimalizálására.</p> <p>Rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel segíti elő szakmai fejlődését.</p>	
---	---	--	---	--

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Fizikai eljárások

Fizikai műveletek, eljárások és berendezéseik

A sűrűségkülönbség elvén alapuló eljárások:

- Az ülepítők főbb típusai, kialakításuk, használatuk
- A felúsztatás alapelve, berendezései, olaj-, zsír- és benzinfogók
- A flotációs eljárások elve, levegőztetési és elektroflotáció
- Porkamrák

A sűrítési folyamat elve

Ülepítés centrifugális erőterben, ciklonok

Az ülepedési sebesség, az ülepedési és a tartózkodási idő kiszámítása

Az ülepítési hatások kiszámítása

Lebegőanyag-terheléshez kapcsolódó számítások

A méretkülönbség elvén alapuló eljárások:

- A szűrés elméleti alapjai
- Szűrők csoportosítása (rács, szita és szövet, szemcsés anyagú szűrők)
- Rácstípusok
- A szűrés hatások kiszámítása

Egyéb fizikai eljárások:

- Az adszorpció elve és a leggyakoribb adszorbensek
- Az abszorpció elve és berendezései
- A levegőztetés és szerepe a környezettechnikában
- Stripping-gázeltávolítás és módszerei

Egyéb műveletek: centrifugálás, fordított ozmózis, extrakció, hőkezelés, szárítás
A bepárlás és a desztilláció elve és alkalmazása a környezettechnikában
Membrán eljárások, fordított ozmózis

3.4.3 Hidrológia alapjai tantárgy

36/36 óra

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A hidrológia és hidraulika tantárgy tanításának fő célja, hogy az alapozó képzés időszakában bevezesse a tanulókat a vízgazdálkodás alapjait biztosító hidrológiai ismeretekbe, és ezáltal megismertesse a leendő munkavállalókat a felelős vízkészlet-gazdálkodás hátterével, a víz természetes körforgásának alapösszefüggéseivel, a Föld természetes vízkészletének mennyiségi, minőségi mutatóival.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika

3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elemzi a hidrológiai körfolyamatot.	Felismeri a hőmérséklet, a párolgás, a levegő nedvességtartalma és a légnyomás változása közötti összefüggéseket.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik az átlátható, esztétikailag és szakmailag is megfelelő dokumentáció elkészítésére. Számításainak elvégzésében szakmai és formai szempontból is minőségre törekszik. A számítási eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	MS Excel alkalmazói szintű felhasználása
Elemzi a vízkészlet változásait.	Megérti a vízkészlet változását befolyásoló tényezők közötti összefüggéseket.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Hidrológiai ismeretek

A hidrológia tudománya

A víz természetes körforgása és a körfolyamat elemei

Hidrometeorológiai jellemzők és mérési módjaik (hőmérséklet, légnyomás, párolgás és a levegő nedvességtartalma, csapadék)

A beszivárgást és lefolyást befolyásoló tényezők, mérések

A vízkészlet és a vízkészletet befolyásoló tényezők, vízháztartási egyenlet

Ariditás, csapadékos és aszályos év

A felszíni vizek hidrológiája:

- Vízfolyások kialakulása, alaktana (helyszínrajzi vizsgálat, hossz- és keresztmetszeti jellemzők)
- Vízfolyások szakaszjellege, a hordalékszállítás jellemzői
- Állóvizek hidrológiája:
- Állóvizek csoportosítása, jellemzői

A felszín alatti vizek hidrológiája:

- A felszín alatti vizek típusai, áramlása, kémiai jellemzői

3.4.4 Földméréstani alapismeretek I. tantárgy

36/36 óra

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A földméréstan keretében a tanulók az alapozó képzés időszakában elsajátítják a környezetvédelemmel és vízgazdálkodással összefüggő műszaki feladatok elvégzését segítő felmérési és kitűzési ismereteket. A terepi munkák során olyan manuális készséget, gyakorlatot szereznek az eszközök, műszerek használatában, hogy képesek legyenek a felmérések és jegyzőkönyvek – részben önálló – elkészítésére.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.4.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.4.4.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szennyezett területek lehatárolásához szükséges, valamint vízgazdálkodási méréseket végez.	Ismeri a pontjelöléseket, az egyenesek kitűzésének módszereit, a részletpontok meghatározását derékszögű koordinátaméréssel, a mérési jegyzőkönyv elkészítésének folyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre. Munkaterületén rendet tart, rendelkezésüknek megfelelően használja az eszközöket. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait. Betartja a terepi munka szabályait önmaga, társai és a környezet védelme érdekében.	Digitális színtező műszer, térinformatikai szoftverek, Excel, rajzoló program használata

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Vízszintes mérések I.

Terepi mérések szabályai

A helymeghatározás alapelve, pontjelölések

A kitűzés eszközei

Egyenesek kitűzése közvetlen és közvetett méréssel

3.5 Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II. megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

396/396 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II. tanulási terület a környezetvédelem és víz-ügy ágazat alapozó képzés utáni közös szakmai tartalmait fogja össze. Célja, hogy a környezetvédelem és vízgazdálkodás területéről átfogó általános szakmai ismereteket nyújtson, amelyek megalapozzák a szakirányú tanulmányokat.

3.5.1 Környezetvédelmi alapismeretek II. tantárgy

36/36 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A környezetvédelmi alapismeretek tantárgy célja, hogy az alapozó képzés időszaka után áttekinthesse a környezetvédelem területeit, bemutassa a természetvédelem, az ökológia, a környezeti elemek, a zaj- és sugárvédelem, valamint a hulladékgazdálkodás alapvető összefüggéseit. Olyan ismereteket adjon a leendő munkavállalók számára, amelyek megalapozzák a környezettudatos szemlélet, illetve magatartás kialakulását.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Talajvédelmi munkákat végez.	Ismeri a talajkárosodási folyamatokat és az ellenük való védekezési lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját.	
Közreműködik a talajvédelmi feladatokban, valamint a szennyezőforrásokkal kapcsolatos méréseknél.	Ismeri talajok jellemzőit, valamint a környezeti elemeket ért szennyezések, káros folyamatok hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Táblázatkezelő program használata

Közreműködik az önkormányzatok településüzemeltetési és környezetvédelmi feladatainak ellátásában. Részt vesz a környezetvédelmi ellenőrzésben és a szabálysértési ügyek intézésében.	Ismeri az emberi tevékenységből származó, településeken jelentkező környezeti hatásokat, problémákat. Ismeri a hulladékok csoportjait, környezetkárosító hatásait, környezetszennyezést kizáró gyűjtési módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Zaj- és rezgésmérési feladatokat lát el.	Ismeri a zaj- és sugárvédelem alapjait. Tud zajmérést és sugárzásmérést végezni.	Instrukció alapján részben önállóan		Műszerhasználati utasítás letöltése, digitális műszerek, adathordozók, internetes jogtár használata

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Talajvédelem

A talaj fogalma, képződése, talajképző tényezők

A talajban lejátszódó anyagátalakítási és egyéb folyamatok: mineralizáció, humifikáció, agyagosodás és agyagásvány-vándorlás, akkumuláció, szikesedés

Talajok genetikai osztályozása

Talajok funkció és jelentőségük: tápanyag- és vízforrás, pufferzóna, transzformátor, élőhely

Talajok jellemző fizikai tulajdonságai és azok meghatározása: mechanikai összetétel, fizikai talajféleség (Arany-féle kötöttség, ötórás kapilláris vízemelés, higroszkóposági értékszám, szitaanalízis, iszapolás), talaj sűrűsége, térfogattömege és pórustérfogata, szerkezetesség, víztartalom

Talajok fontosabb kémiai tulajdonságai és jelentőségük: savanyúság (aktuális és potenciális), talaj tápanyagtartalma, talaj szénsavas mésztartalma, talaj szervesanyag-tartalma, talaj fenolftalein-lúgossága, adszorpciós kapacitás, kationcseréhez kapcsolódó vizsgálatok, talajpép fajlagos elektromos vezetőképessége

Arany-féle kötöttségi szám, higroszkóposági értékszám, víztartalom, a talaj sűrűségének, térfogattömegének és pórustérfogatának számítása

A talajokban észlelhető biológia aktivitás jelentősége

Természeti erők okozta talajkárosodási folyamatok: erózió és defláció fogalma, formái, következményei és a védekezés lehetőségei

Antropogén hatások okozta talajkárosodási folyamatok: kemikáliák (peszticidek és műtrágyák) használatának káros következményei, öntözés káros következményei, helytelen talajművelés káros következményei

A talajminták fizikai és kémiai jellemzőinek a mérése

3.5.1.6.2 Települési alapismeretek

A település fogalma, típusai

Települések alaprajzi elrendezése, kialakulását befolyásoló tényezők

A települések funkcionális területi egységei

Az urbanizáció és szakaszai

Az infrastruktúra fogalma, jellemzői, szektorai
Települési infrastruktúra
A közmű fogalma, a településeket ellátó közművek típusai

3.5.1.6.3 A hulladékgazdálkodás alapjai

A hulladék fogalma, melléktermék, másodnyersanyag
Hulladékok csoportosítása eredet, halmazállapot és környezeti hatás alapján
Hulladékok azonosítása hulladékjegyzék szerint
Hulladéktípus, hulladékfajta értelmezése
Települési hulladék fogalma, tulajdonságai (fizikai, kémiai, biológiai)
Veszélyes hulladékok fogalma, veszélyességi jellemzők
Települési szilárd hulladékok gyűjtése: vegyes és elkülönített gyűjtés jellemzése, eszközei
Az elkülönített gyűjtés jelentősége és módjai, gyűjtőhelyek létesítése, begyűjthető hulladékok köre

- Házhoz menő gyűjtőjárat
- Hulladékgyűjtő pont (gyűjtősziget, speciális gyűjtőhely)
- Hulladékudvar

Hulladékelhelyezés

Hulladékmegelőzés (hulladék mennyiségének, veszélyességének csökkentése) a termelési és a kommunális oldalon

Újrahasználat (célkitűzések, módszerek, eszközök, eredmények)

3.5.1.6.4 Zaj, zajvédelem

A zaj fogalma, hangtani alapfogalmak: hang, hangsebesség, hangmagasság, hullámhossz, hangteljesítmény, hangintenzitás, hangnyomás, hangteljesítményszint, hangintenzitásszint, hangnyomásszint, a hangtani alapfogalmak számítása, mértékegysége
Szubjektív hangosság, Phon-görbék használata
Zajforrások csoportjai, jellemzésük
A zaj élettani hatásai
Zajvédelem és eszközei (aktív, passzív védelem)
Zajmérés, zajtérkép szerkesztése

3.5.2 Környezettechnika alapjai II. tantárgy

72/72 óra

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A környezettechnika alapjai tantárgy célja, hogy az alapoató képzés időszaka után a tanulók megismerjék a környezettechnikában, a víz- és szennyvíztisztításban alkalmazott kémiai és biológiai eljárásokat, és képesek legyenek az optimális paraméterek megadására. Az alaplátveledek és eljárások elveinek elsajátításával sikeresen közreműködhetnek a technológiai berendezések üzemeltetésében. Az egyes témakörökhöz kapcsolódó számítási feladatok az áttekintő és rendszerező, problémafeltáró és önálló feladatmegoldó képesség fejlesztésére szolgálnak, hogy a tanulók megfelelhessenek a leendő szakterületükön adódó technológiai kihívásoknak.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, kémia, biológia

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kémiai és biológiai mód-szereket, eljárásokat alkalmaz, egyszerű számításokat végez.	Ismeri a környezetvédelem területén alkalmazható környezettechnikai megoldások alapjait (kémiai és biológiai eljárások).	Instrukció alapján részben önállóan	Elkötelezett a biztonságos munkavégzés mellett.	Az elvégzett munkáról képi és szöveges dokumentáció, prezentáció, beszámoló készítése digitális eszközök segítségével Digitális műszerek alkalmazása
Környezettechnikai berendezéseket működtet a víz- és szennyvíztisztítás területén. Szakmai számításokat végez, beállítja az optimális paramétereket.	Ismeri a települési és ipari szennyvíz, használt víz tisztítására, kezelésére, felhasználására és elhelyezésére kialakított művek, berendezések üzemeltetését. Ismeri az üzemeltetéshez szükséges paraméterek számításának módját: szennyvízhozam, átlagos BOI, rácsok méretezése, ülepedési sebesség, ülepedési és tartózkodási idő, ülepitési hatások, lebegőanyagterhelés, vízke ménység, vízlágyítás, pH, semlegesítés. Ismeri a szennyvíz- és csatornabírság számításának módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik a szabályok betartása mellett a legjobb megoldások alkalmazására. Igényes a munkakörnyezetére és tudatosan rendben tartja azt. Törekszik az alap- és segédanyagok gazdaságos felhasználására, a hulladék minimalizálására. Rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel segíti elő szakmai fejlődését.	

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Kémiai eljárások

A kémhatás, pH fogalma

Erős savak és lúgok vizes oldatainak pH-számítása

Lúgok és savak semlegesítése

A vízkeménység fogalma, jelentősége
Vízkeménységhez kapcsolódó számítások
Vízlagytírási módok (hőkezelés, ionkicsapás, ioncsere)
Sómentesítés

Egyéb kémiai eljárások:

- Oxidáció, redukció, gyakorlatban alkalmazott oxidáló- és redukálószer
- Fertőtlenítés
- A dehalogénezés jelentősége és módjai

Kolloidok tulajdonságai

Derítés

A derítés fizikai, kémiai alapjai

Koagulálás és flokkulálás

A derítőberendezések főbb típusai, kialakításuk

3.5.2.6.2 Biológiai eljárások

Mikrobiológiai folyamatok jellemzése, mikroorganizmusok életműködése, anyagcseréje, szaporodási és biokémiai mechanizmusai

Az energianyerés alapvető folyamatai: fermentáció, aerob és anaerob légzés

Mikroorganizmusok tápanyagszükséglete

Eleveniszapos szennyvíztisztítás

Csepegtetőtestes szennyvíztisztítás

Merülőtárcsás szennyvíztisztítás

A biogázképződésnél lejátszódó folyamatok: a hidrolízisben, a savak keletkezésében és a metán képződésében szerepet játszó mikroorganizmusok

Biogáztermelési technológiák csoportosítása

A nitrogén- és foszforeltávolítás biológiai eljárásai

A komposztálás és feltételei

3.5.3 Hidraulika alapjai tantárgy

108/108 óra

3.5.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A hidrológia és hidraulika tantárgy tanításának fő célja, hogy az alapozó képzés időszaka után bevezesse a tanulókat a vízgazdálkodás alapjait biztosító hidraulikai ismeretekbe. Emellett a nyugalomban lévő és áramló vízhez kapcsolódó fizikai ismeretek átadásával segíti a vízgazdálkodási tevékenységek során tapasztalható jelenségek megértését, a szakszerű szakmai tevékenység kialakítását.

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.5.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika

3.5.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza Arkhimédész törvényét.	Ismeri a felhajtóerő számítását, az úszás egyensúlyi helyzetit.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precíziással végzi munkáját. Törekszik az átlátható, esztétikailag és szakmailag is megfelelő dokumentáció elkészítésére. Számításainak elvégzésében szakmai és formai szempontból is minőségre törekszik. A számítási eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	MS Excel alkalmazói szintű felhasználása
Különböző szempontok szerint osztályozza a folyadékmozgásokat.	Felismeri a különböző folyadékmozgások jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.5.3.6 A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 Hidraulikai ismeretek

A hidraulika tárgya, felosztása

A hidraulikában előforduló mennyiségek és mértékegységeik

A folyadékok hidraulikai tulajdonságai (sűrűség, viszkozitás, felületi feszültség, kapillaritás)

Hidrosztatika:

- Pascal törvénye
- Euler alapegyenlete, alkalmazása
- Közlekedőedények
- A víznyomás keletkezése és meghatározása
- A víznyomás következtében keletkező erők
- Arkhimédész törvénye
- A felhajtóerő és meghatározása
- Az úszás és egyensúlyi helyzetei

Hidrodinamika: gravitációs vízmozgások, nyomás alatti vízmozgások

Folyadékmozgás a határoló felület szerint

A vízmozgások osztályozása: permanens és nem permanens vízmozgások

Áramló és rohanó vízmozgás

Lamináris, turbulens vízmozgás

Szabadfelszínű vízmozgás vizsgálata

Folytonossági egyenlet, középsebesség számítása

A zárt szelvényű, gravitációs vízmozgás alapösszefüggései

Méretezési grafikonok alkalmazása

A nyomás alatti vízmozgás energetikai vizsgálata

A Bernoulli-egyenlet alkalmazása

A veszteségek fajtái: helyi és hosszmenti veszteség
 Energia- és nyomásvonal
 Műtárgy-hidraulika
 Edényből kifolyás, zsiliptábla alatti átfolyás
 Bukógátak hidraulikai méretezése
 Műtárgyak okozta duzzasztás

3.5.4 Földméréstani alapismeretek II. tantárgy

180/180 óra

3.5.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A földméréstan keretében a tanulók az alapozó képzés időszaka után elsajátítják a környezetvédelemmel és vízgazdálkodással összefüggő műszaki feladatok elvégzését segítő felmérési és kitűzési ismereteket. A terepi munkák során olyan manuális készséget, gyakorlatot szereznek az eszközök, műszerek használatában, hogy képesek legyenek a felmérések, jegyzőkönyvek, mérési vázlatok, helyszínrajzok – részben önálló – elkészítésére.

3.5.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.5.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.5.4.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szennyezett területek lehatárolásához szükséges, valamint vízgazdálkodási méréseket végez.	Átfogóan ismeri a pontjelöléseket, az egyenesek kitűzésének módszereit, a részletpontok meghatározását derékszögű koordinátaméréssel, a mérési jegyzőkönyv és a mérési vázlat elkészítésének folyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre. Munkaterületén rendet tart, rendelkezésüknek megfelelően használja az eszközöket. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait. Betartja a terepi munka szabályait önmaga,	Digitális színtező műszer, térinformatikai szoftverek, Excel, rajzoló program használata

Közreműködik természeti értékek vagy vízügyi, vízi-közmű-nyilvántartáshoz szükséges térbeli adatok begyűjtésében.	Ismeri a szintezés elvét, használni tudja az eszközeit és műszereit. Ismeri a hossz- és kereszt-szelvény, valamint a területszintezés munkafolyamatát, a szintezési jegyző-könyv kitöltésének, számításának szabályait, a mérési eredmények ábrázolását.	Instrukció alapján részben önállóan	társai és a környezet védelme érdekében.	GPS, térinformatikai szoftverek
Geodéziai mérések elvégzése során a hagyományos (szintezőműszer, teodolit stb.) és az új (mérőállomás, drón stb.) technológiák alkalmazásában közreműködik; a mérésekből származó eredmények feldolgozását elvégzi, megjeleníti.	Ismeri és alkalmazza a vízszintes és magassági mérés alapösszefüggéseit. Kezeli, használja a rendelkezésre álló műszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		Térinformatikai eszközök, szoftverek használata

3.5.4.6 A tantárgy témakörei

3.5.4.6.1 Vízszintes mérések II.

Hosszmérés sík és lejtős terepen

Hosszmérő eszközök, alkalmazásuk és karbantartásuk

Derékszög (állandó szögek) kitűzése szögprizmával, szögprizma használata

Részletpontok felvétele derékszögű koordinátaméréssel

3.5.4.6.2 Magasságmérések

A szintezés elve, eszközei, műszerei

Vonalszintezés, jegyzőkönyvvezetés, számítás

Kereszt-szelvény szintezése, mérési eredmények ábrázolása, területszámítás

Területszintezés, jegyzőkönyvvezetés, szintvonalas térkép szerkesztése

Szögmérés

Poláris koordinátamérés

Magassági abszolút és relatív értelmű helymeghatározások

Térbeli helymeghatározás navigációs műholdrendszerrel, a GPS használata

Alaphálózatok, alappont sűrítés

Klasszikus vízszintes és magassági alappont hálózat

Alappont sűrítés műholdas helymeghatározással

Részletes felmérések, részletpontok vízszintes és magassági felmérése

A műholdak és földi állomások alrendszerei, módszerek és lehetőségek, pontosság, hibaszámítás

Mérési eredmények digitális feldolgozása

GPS-mérések és -koordináta-rendszer, az EOVS (Egységes Országos Vetületi) rendszer

3.6 Vízügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület a Területi vízgazdálkodó szakma- irány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

468/468 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja a vízügy általános elméleti alapozó ismereteinek elmélyítése, rendszerezése, integrálása a gyakorlati feladatokban, valamint az új ismeretek megalapozása. A terepi munkák során a cél az önállóság, a pontosság, a szakmai igényesség, a természet szeretete és a környezettudatos magatartás kialakítása. A megfigyelések és önálló mérések közben szerzett tapasztalatokkal a problémamegoldó képesség és a kreativitás fejlesztése.

3.6.1 Vízgazdálkodási ismeretek tantárgy

108/108 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A vízgazdálkodási ismeretek tananyagának elsajátításával a tanulók megismerik a vízrajzi mérőhálózatot és a vízgazdálkodási tevékenységekhez szükséges adatok mérési módjait. Megtanulják a mért adatok hagyományos és korszerű informatikai eszközökkel történő tárolásának, feldolgozásának módszereit.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika

3.6.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Vízrajzi adatokat észlel, mér, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a vízrajzi mérőhálózat felépítését és a vízgazdálkodási tevékenységhez szükséges adatok mérésének, feldolgozásának módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Nagy pontossággal végzi munkáját. Az adatok feldolgozását szakmailag és formailag is jó minőségben készíti el. Az eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	Táblázatkezelő, grafikszerkesztő program használata
Hidraulikai méréseket végez, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a hidraulikai mérések eszközeit, az adatok feldolgozásának módját.	Instrukció alapján részben önállóan	A tanultakat tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	Táblázatkezelő, grafikszerkesztő program használata

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 Hidrometria

A vízrajzi mérőhálózat felépítése

A vízrajzi adatok mérésének hagyományos és korszerű módszerei

A mérési adatok feldolgozásának (hagyományos és informatikai eszközökkel való) lehetőségei

Vízállásmérés:

- Vízmércék és típusaik
- Észlelés, adatgyűjtés, az adatok tárolása és feldolgozása

Vízhozam (térfogatáram) mérése:

- A közvetlen és közvetett vízhozammérés elve
- Mérés mérőműtárgyakkal
- Mérési jegyzőkönyv vezetése

Az adatok informatikai eszközökkel való feldolgozása

Lefolyás- és beszívárgás-vizsgálatok

3.6.1.6.2 Hidraulikai mérések

Mérések gravitációs áramlás esetén:

- Vízfelszín lejtése
- Sebességmérés

Mérések nyomócsőben:

- Energiaviszonyok vizsgálata
- Hidraulikai veszteségek meghatározása
- Csősúrlódási tényező meghatározása

A mérési adatok számítógépes feldolgozása hidraulikai méretezési, ellenőrzési feladatok esetén

3.6.2 Vízügyi építési ismeretek tantárgy

288/288 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a vízépítésben használt építőanyagok általános tulajdonságait, felhasználási lehetőségeit. Tisztában legyenek az alapvető talajmechanikai ismeretekkel és a talaj, mint építőanyag tulajdonságaival. A tananyag elsajátítása részben a tanulók saját mérései, megfigyelései alapján történik. Megismerik továbbá a különböző vízépítési művek kialakításának, létesítésének módjait, hogy a későbbiekben képesek legyenek azok komplex üzemeltetési, fenntartási feladatainak ellátására.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természettudományos vizsgálatok, műszaki alapismeretek

3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Adott vízépítési célra anyagot vá-laszt az építési anyagok tulajdon-ságainak ismereté-ben.	Ismeri az építési kő, beton és fa általá-nos, és vízépítésben fontos tulajdonsága-it.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre. Munkaterületén rendet tart, az esz-közöket rendelteté-süknek megfelelően használja. Szem előtt tartja a biztonságos munka-végzés szabályait. A terepi és laborató-riumi munka szabá-lyait betartja önma-ga, társai és a kör-nyezet védelme érdekében.	
Részt vesz az építő-anyagok laboratóri-umi vizsgálataiban, a vizsgálati ered-ményeket rögzíti és kiértékeli.	Ismeri az építési anyagok laboratóri-umi vizsgálati mód-szereit, és az ered-ményeket feldol-goza, kiértékeli.	Instrukció alapján részben önállóan		Táblázatkezelő, grafikonkészítő program használata
Talajokat választ a tulajdonságaik és a talajok vízépítési célra való hasznos-sága alapján.	Ismeri a talajok típusait, főbb tulaj-donságait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Talajmintákat vesz, és azokon laborató-riumi vizsgálatokat végez.	Ismeri a különböző talajmintavételi eljárásokat, eszkö-zöket. A talajmintát labo-ratóriumban meg-vizsgálja, a mérési eredményeket fel-dolgozza, kiértékeli.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a vízépí-tési földművek építési folyamatá-nak megtervezésé-ben és kivitelezésé-ben.	Ismeri a földművek különböző építési technológiáit, azok alkalmazhatóságát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a medrek építési folyamatá-nak megtervezésé-ben és kivitelezésé-ben.	Ismeri a medrek kialakításának mód-jait, az építés fo-lyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a vízépí-tési műtárgyak építési munkáinak megtervezésében és kivitelezésében.	Ismeri a különböző vízépítési műtár-gyakat, azok kiala-kítását és az építési technológiáját.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megtervezi és részt vesz a vízépítési művek üzemelteté-sében és fenntartási feladataiban.	Ismeri a műtárgyak üzemeltetési és karbantartási felada-tait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Építőanyagok

A kő, mint építőanyag általános tulajdonságai:

- Kőzetek eredete, fajtái (mélységi magmás, vulkanikus kiömlési, vulkáni törmelékes, törmelékes üledékes)
- Alapvető fizikai tulajdonságai (méret, alak, tömeg, sűrűség, tömörség, hidrotechnikai tulajdonságok)
- Alapvető mechanikai tulajdonságok (húzó-, nyomó-, hajlító-, nyírószilárdság, keménység, kopásállóság)
- A vízépítési terméskő

A terméskő felhasználási területei (kőművek, partburkolatok, rézsűvédelem, támfalak)

Beton és alkotóelemei:

- Adalékanyagok (homok, homokos kavics és kavicsanyagok)
- Köttöanyagok (cementek fajtái, tulajdonságaik)
- Adalékszerek
- A betonkészítés
- A friss és megszilárdult beton jellemzői

Betonfajták (beton, vasbeton, különleges betonfajták, víz alatti beton)

A fa mint építőanyag általános tulajdonságai

A fa felhasználási területei (faszerkezetek, rőzseművek)

Acél (betonacélok, szádlemezek)

A fa felhasználási területei (faszerkezetek, rőzseművek)

Az építési kövek alapvető fizikai tulajdonságainak meghatározása:

- Méret, alak, tömeg, sűrűség, tömörség, nedvességtartalom
- Keménységvizsgálat

Adalékanyagok vizsgálata: szemeloszlás jellemzőinek meghatározása (finomsági modulus, szemeloszlási görbe)

A beton vizsgálata:

- Nyomószilárdság
- Húzószilárdság

3.6.2.6.2 Talajmechanika

A talajok eredete, keletkezése, talajfajták

Talajmintavétel:

- A mintavételezés módjai (zavart és zavartalan minták)
- A mintavételezés eszközei (kézi kiszűrőhenger, talajfűrők)

A talajok fizikai tulajdonságai:

- A talajok összetevőinek arányai (víz, levegő, talajszemcse)
- Víztartalom
- Sűrűség, térfogatsűrűség
- Hézagterfogat, hézagtenyező
- Tömörség
- Szemalak
- Szemeloszlás
- Kötött talajok tulajdonságai (konzisztencia-határok: folyási határ, plasztikus határ, plasztikus index, relatív konzisztencia index, Arany-féle kötöttségi szám)

A talajok vízáteresztő-képessége, Darcy törvénye

A talajokban keletkező feszültségek

- Hatékony és semleges feszültség
- Függőleges feszültség önsúly és terhelés hatására

Hidraulikus talajtörés

Talajvizsgálatok:

- A talajösszetevők arányának meghatározása
- A talajok víztartalmának meghatározása
- A talajok sűrűségének, térfogatsűrűségének, hézagterfogatának, hézagtenyezőjének meghatározása

Szemcsés talajok vizsgálata:

- Szemalak meghatározása
- Szemeloszlás vizsgálata
- Vízáteresztő-képesség meghatározása

Kötött talajok vizsgálata:

- Konzisztencia-határok: folyási határ, plasztikus határ, plasztikus index, relatív konzisztencia-index
- Arany-féle kötöttségi szám meghatározása

3.6.2.6.3 Földművek

A földmunkák eszközei és használatuk:

- Kéziszerszámok
- A gépi földmunka

Töltések és földgátak építése száraz technológiával:

- Előkészítő munkák
- Kitűzés
- Töltés kialakítása
- Befejező munkálatok
- Töltések alakváltozásai

Hidromechanizáció (földfeltöltés és töltésépítés):

- Földfeltöltés készítése hidromechanizációval
- Töltésépítés hidromechanizációval

Tereprendezés

Nyílt árkok építése:

- Előkészítő munkák
- Kitűzés
- Csatornaszelvény kialakítása
- Burkolatkészítés
- Befejező munkálatok

3.6.2.6.4 Műtárgyak építése

Előkészítő munkák:

- Kitűzés
- Felvonulás, a munkahely berendezése
- A munkatér védelme a felszíni vizek ellen
- A munkatér védelme a talajvíz kártételei ellen
- Mesterséges vízzárások
- Talajstabilizálás

Építési munkák:

- Betonozás
- Acélszerkezetek szerelése

Befejező munkák

A vízi műtárgyak építési sajátosságai:

- Vízszintszabályozás művei (álló- és mozgógátak, vegyes szerkezetű gátak)
- Szivattyútelepek, szivattyúállások
- Keresztezési műtárgyak
- Partfalak

3.6.2.6.5 Üzemeltetési, karbantartási feladatok

Földművek, töltések karbantartási feladatai

- Kaszálás, gyomirtás
- Töltéshelyreállítás
- Burkolatok helyreállítása
- Munkanormák alkalmazása

Medrek karbantartási feladatai:

- Kaszálás, gyomirtás
- Kotrási munkák
- Burkolatok helyreállítása
- Munkanormák alkalmazása

Kisműtárgyak üzemeltetése, karbantartása:

- Betonhibák
- Fémszerkezetek karbantartása

Nagyműtárgyak üzemeltetése:

- Betonhibák
- Acélszerkezeti hibák
- Elmozdulás vizsgálata

3.6.3 Szakigazgatási ismeretek tantárgy

72/72 óra

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szakigazgatási ismeretek tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék a vízügyi, illetve víziközmű-szolgáltatásban az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli renddel és annak fontosságával. Képesek legyenek a használatos dokumentumok készítésére, adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzésére, a különböző adatállományokból egyszerűbb beszámolók készítésére. Biztonsággal igazodjanak el az adathalmazokból kiszűrhető információk között, és képesek legyenek rendszerezni az információkat. Sajátítsák el a biztonságos irat- és adatkezelést, az irodatechnikai berendezések használatát.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakmai irányítással közreműködik a vízügyi, víziközmű-nyilvántartási és engedélyezési feladatok ellátásában.	Alapvető jogi ismeretekkel rendelkezik, ismeri a vízügyi és víziközmű-igazgatás rendszerét, az EU vízügyi és víziközmű-szakterületi irányelveit, a vízügyi és víziközmű-szakhatósági eljárások szabályait, a nyilvántartás szabályait, a hatósági nyilvántartásokat, a nyilvántartás kézi és számítógépes rendszerét.	Irányítással	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját.	Térinformatikai rendszerek felhasználói szintű kezelése, statisztikai adat-szolgáltatási rendszerek önálló kezelése
Vízügyi ügyviteli feladatokat végez, dokumentál, nyilvántart.	Ismeri a vízügyi ügyviteli folyamatokat és az ügyviteli rendet.	Instrukció alapján részben önállóan		Dokumentumok készítése, adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok elvégzése

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1

Szakigazgatási alapok

Jogi alapismeretek: A jogszabályok keletkezése, eredete, célja

Jogforrások fogalma, értelmezése (anyagi, alaki)

A jogszabályok jogforrási hierarchiája

A jogszabályok részei (feltétel, rendelkező rész, jogkövetkezmény), szerepük

A jogszabályok hatálya (időbeli, területi, személyi, tárgyi)

A vízügyi és víziközmű-igazgatás rendszere

Minisztériumok, központi és helyi szervek

Közigazgatási eljárások szabályai

Törvények, kormányrendeletek, miniszteri rendeletek vízügyi és víziközmű-területen

EU-s vízügyi és víziközmű-szakterületi irányelvek

A vízügyi szakhatósági eljárások szabályai

Kérelem, engedélyezés, hatósági felügyelet

A nyilvántartás szabályai

Hatósági nyilvántartások

A nyilvántartás kézi és számítógépes rendszere

A vízügyi, ár- és belvízvédelmi, víziközmű-ügyintézői, ügyviteli munka alapjai

Rendeletek, szabályozási előírások a vízgazdálkodási, ár- és belvízvédelmi, illetve víziközmű-szakterületen

Vízügyi igazgatás és szervezeti rendszer

Vízügyi nyilvántartás, vízikönyvi okirattár

3.6.3.6.2 Ügyintézői ismeretek

Ügyvitel fogalma, területei, ügyviteli alapfogalmak, ügyiratok csoportosítása

Ügyvitelszervezés (tartalmi, formai követelmények)

Ügyviteli folyamat

Ügyiratkezelés jogszabályi háttere

Ügyviteli bizonylatok fajtái, felhasználási területük

Iratkezelési szabályzat, irattári terv

Ügyiratkezelés, hivatalos ügyiratok kezelése

Ügyiratkezelés szervezete

Ügyiratkezelés technológiája (manuális, számítógépes)

Ügyiratkezelés szakaszai

Ügyiratok rendszerezésének szempontjai

Minősített adatok fogalma, kezelésének szabályai

Az irodai munka alapidokumentumai

Az érkező és kimenő iratokkal kapcsolatos tennivalók

Az ellenőrzés, értékelés fázisai (önellenőrzési, ellenőrzési technikák, visszajelzés, értékelés)

Számítógépes ügyviteli programcsomagok használata

Gazdálkodás az irodai készletekkel

Szervezeti utasítások nyilvántartása

Eszköznyilvántartások vezetése

3.7 Területi vízgazdálkodási ismeretek megnevezésű tanulási terület a Területi vízgazdálkodó szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

648/648 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja a vízgazdálkodás elméleti ismereteinek elmélyítése, rendszerezése, integrálása a gyakorlati feladatokban, valamint az új ismeretek megalapozása. A terepi munkák és a műhelytevékenység során a cél az önállóság, a pontosság, a szakmai igényesség és a környezettudatos magatartás kialakítása. A problémamegoldó képesség és kreativitás fejlesztése önálló tevékenységgel, közvetlen megfigyeléssel, tapasztalatszerzéssel.

3.7.1 Területi vízgazdálkodási ismeretek tantárgy

540/540 óra

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsajátításával a tanulók megismerik a vízrendezés feladatait, módszereit, a folyószabályozás célját és módszereit, az árvízmentesítés, árvízvédekezés, belvízvédekezés, vízhiány- és a vízminőségi kárelhárítás alapfogalmait és műszaki alapjait. Átfogó képet kapnak az árvízvédelem módszereiről, Magyarország árvízvédelmi műveinek rendszeréről, az árvízmentesítés, árvíz- és belvízvédekezés természetvédelmi és ökológiai vonatkozásairól. A vízkárelhárítás és a készség során aktív szerepet vállal a beavatkozás megszervezésében és végrehajtásában. Megismerik a tározás főbb céljait, a tározók típusait és az üzemeltetésükkel kapcsolatos feladatokat. Megértik az öntözés szükségességét és megvalósításának lehetőségeit. Megismerik a vízrajzi mérőhálózatot és a vízgazdálkodási tevékenységekhez szükséges adatok mérési módjait, valamint a mért adatok hagyományos és korszerű informatikai eszközökkel történő tárolását, feldolgozását. Képessé válnak a területi vízgazdálkodás létesítményeinek üzemeltetésével kapcsolatos feladatok végrehajtására.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vízgazdálkodási ismeretek

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Vízrendezési létesítményeket üzemeltet.	Ismeri a vízrendezési létesítményeket, és az azokkal kapcsolatos üzemeltetési feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Nagy pontossággal végzi munkáját. Az adatok feldolgozását szakmailag és formailag is jó mi-	

Megtervezi a vízkárelhárítási rendszer elemeinek fenntartási munkáit.	Ismeri a vízkárelhárítás műveit és a velük kapcsolatos fenntartási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	nőségben készíti el. Az eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	
Védelmi vonalakon felismeri a szükséges beavatkozási lehetőségeket, ezeket adminisztrálja.	Ismeri a védelmi vonalakon jelentkező káros jelenségeket, és azok elhárításának módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	A tanultakat tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	Digitális adatfeldolgozás, adatkérés
Megtervezi az ár- és belvízvédelmi művek fenntartási feladatait.	Ismeri az ár- és belvízvédelmi művek fenntartásának feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megnevezi és leírja a tározók és a nagyműtárgyak üzemeltetési feladatait.	Ismeri a tározók és nagyműtárgyak üzemeltetésének feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Öntözőrendszereket létesít és üzemeltet.	Ismeri az öntözőrendszerek elemeit és üzemeltetési feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Vízrendezés

Az erózió fogalma, fajtái: csepperózió, lepelerózió, vonalas erózió, vízmosás

Az erózió megelőzése, eróziós károk mérséklése: műszaki és agrotechnikai megoldások

Hegy- és dombvidéki vízrendezés:

- Vízmosások megkötése, hordalékfogó gátak építése
- Patakszabályozás

Síkvidéki vízrendezés

3.7.1.6.2 Folyószabályozás

Szabályozási alapfogalmak: szabályozási vonal, sodorvonal, közép vonal, partvonal, mederfenék, jellemző vízállások, mértékadó vízhozam, mértékadó árvízszint (MÁSZ)

Kisvízi, középvízi és nagyvízi szabályozás módjai és művei (kotrás, mederrendezés, kereszt- és hosszirányú szabályozási művek, árvízvédelmi töltések és tározók, megkerülő csatornák, levezető sávok)

Mederkezelési tervek

Folyógazdálkodás

Hajózási útvonal biztosítása

3.7.1.6.3 Vízminőségi kárelhárítás

A vízminőségi kárelhárítás jogszabályi háttere, szervezeti felépítése, működése

A környezeti kár észlelése: figyelőhálózat, mérő-figyelő rendszer, valamint vízminőségi és műszaki ügyelet működése

A vízminőségi kárelhárításba bevonandó közigazgatási szervezetek és feladataik

A környezeti kár felderítése: környezeti kár helyszíni kivizsgálása és minősítése

A vízminőségi kárelhárítási műveletek műveleti (operatív) irányítása, műveleti végrehajtása, módjai és eszközei

Védekezési berendezések, gépek, eszközök és felszerelések és karbantartásuk

A készültségek elrendelésének szabályai: (első, második, harmadik és rendkívüli készültségi fokozatok)

Irányítási rendszer a védekezési készültségi fokozatokban

Kimenекítés, kiürítés

Jelentések és tájékoztatások készítése

A készültségek mérséklése, megszüntetése

A védekezés megszüntetését követő feladatok

Védekezési gyakorlatok

A vízkárelhárítás informatikai rendszere (VIR)

Területi és határvízi vízminőségi kárelhárítási tervek készítése

3.7.1.6.4 Árvízvédelem

Történeti áttekintés Magyarország nagy árveiről

Az árveik kialakulásának hidrológiai és hidraulikai alapjai (vízjárás, gyakoriság, egyidejűség, tartósság, megelőző csapadék)

Árvízmentesítési alapfogalmak: anyameder, árvízi meder, mentett oldal, töltés, korona, rézsű, rézsűhajlás, árvízvédelmi fal

Ármentesítési módszerek:

- Vízvisszatartás
- Árvízi tározók, véstározók alkalmazása
- Árveik át- és elvezetése
- Védvonalak, árvízvédelmi töltések
- Mederrendezés
- Hullámterek rendezése

Az árvízvédelmi művek rendszere

Ártéri öblözetek Magyarországon

Az árvízvédelem ökológiai vonatkozásai

Árvízvédelmi fejlesztések Magyarországon

Árvízvédekezés:

- Árvízi jelenségek (a védtöltés felszínét megbontó jelenségek, a töltéstestben és a mentett oldalon kialakuló jelenségek és az általánosan át jelentkező hatások)
- Védekezési módok a vízdoldalon jelentkező káros hatások ellen (hullámverés, elhabolás, csurgás, rézsűcsúszás, jégerózió)
- Védekezési módok a töltéskoronán, magaspártot, árvízvédelmi falat meghaladó árveik ellen (töltésfejelés, nyúlgátak, jászolgát, korszerű töltésmagasítási módszerek)
- Védekezés a töltéstestben és a mentett oldalon megjelenő jelenségek ellen (buzgár, átázás, szivárgás, repedések, csurgás, talpszivárgás, talpcsurgás, felpuhulás, felpúposodás)
- Műtárgyak védelme (zsilipek, nyomócsövek, szivattyútelepek)
- Védekezés töltésszakadás esetén (lokalizálás, ideiglenes elzárás, visszavezetés)
- A védekezésben használatos hagyományos és korszerű módszerek és anyagok (homok, föld, rőzse, kő, fa, beton, fóliák, geotextíliák, fémek, műanyagok)

Védekezés jeges árvíz ellen (jégtörő hajók, robbantás)

Az árvízvédelem országos irányítási szervezete és döntési szintjei (védelmi osztatok, feladatok a különböző védelmi fokozatokban)

Műszaki védekezési tervek, nyilvántartások, mozgósítási tervek

Védekezési ügyelettartás, az ügyeleti és védelmi napló vezetése

Az árvízi készültség megszüntetése

Az árvízi készültség megszűnése utáni teendők

Védekezési gyakorlatok

Az árvízvédekezés nemzetközi vonatkozásai

3.7.1.6.5 Belvízvédelem

Magyarország belvízzel veszélyeztetett területei

A belvizek kialakulásának hidrológiai és hidraulikai alapjai

Síkvidéki vízrendezés: melioráció, tereprendezés, csatornázás, drénezés, talajjavítás, táblásítás, földutak építése

A belvízi öblözet levezetőrendszerei és műveik (gravitációs, szivattyús és vegyes működésű rendszerek)

A vízlevezetés műtárgyai (csatornahíd, bújató, surrantó, fenéklépcső, csőzsilip)

Szivattyútelepek

A vízkormányzás és művei

A levezetőművek fenntartása

A belvízvédekezés országos irányítási szervezete

Műszaki védekezési tervek, nyilvántartások

Védekezési ügyelettartás, az ügyeleti és védelmi napló vezetése

A belvízvédekezés módjai külterületen és belterületen

A belvízvédekezésben használatos hagyományos és korszerű módszerek és anyagok (homok, kő, fa, beton, fóliák, geotextiliák)

A belvíz levezetése utáni teendők

3.7.1.6.6 Tározók

A tározók létesítésének főbb céljai (árvízcsúcs-csökkentő tározók, belvíztározók, vízhasznosítási célú tározók, komplex tározók)

Főbb tározótípusok (hegy- és dombvidéki, síkvidéki tározók)

A tározók főbb műtárgyai, berendezései

Tározók üzemeltetésének feladatai

3.7.1.6.7 Öntözés

Az öntözés szükségessége Magyarországon

Az öntözés lehetséges céljai (vízpótlás, táplálás, trágyázás, frissítés, fagy elleni védelem, talajjavítás)

Az öntözővíz mennyiségének meghatározása

Az öntözővíz beszerzése, minősége

Az öntözési mód kiválasztása, öntözési módok

Az öntözés művei, berendezései (öntözővíz-vezeték, öntözőcsatorna, szivornya, szivattyúk, csőzsilip, keresztezési műtárgyak, öntözőberendezések)

Az öntözési munkák szervezése, az öntözővíz szállításának vezérlése

Az öntözésüzemeltetés feladatai

3.7.2 Vízgépek tantárgy

108/108 óra

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy ismereteinek birtokában bővülnek a tanulók területi vízgazdálkodásban szükséges gépészeti ismeretei, és megtanulják megszerezni és integrálni azokat. A terepi és a műhelymunka közben az önálló tevékenység és a közvetlen megfigyelés segítségével a problémamegoldó képességük fejlődik. A közvetlen megfigyelés, tapasztalatszerzés lehetőségének biz-

tosításával a képzésben részt vevők képessé válnak a területi vízgazdálkodás létesítményeivel kapcsolatos üzemeltetési feladatok ellátására.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Műszaki alapismeretek

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Vízszállító berendezéseket és szivattyúkat üzemeltet, ellátja azok irányítástechnikai feladatait.	Ismeri a szivattyúk szerkezeti részeit, szívó- és nyomóoldali szerelvényeit, a szivattyúk kialakítását, csoportosítását, áramlástani elven működő szivattyúk üzemi jellemzőit, a szivattyúk kiválasztásának elveit, módszereit, üzemeltetési feladatait, dokumentációit.	Instrukció alapján részben önállóan	Nagy pontossággal végzi munkáját. Az adatok feldolgozását szakmailag és formailag is jó minőségben készíti el. Az eredményeket kritikusan szemléli, és törekszik azok reális értékelésére.	
Közreműködik a csőhálózatok üzemeltetési, karbantartási feladatainak ellátásában.	Ismeri a csőhálózatok jellemzőit, anyagait, kialakítását, alkalmazhatóságának előírásait, a csőkötések kialakítását, a csőszerelvények jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan	A tanultakat tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	

3.7.2.6 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 Szivattyúk

Vízszállító berendezések

A szivattyúk szerkezeti részei, szívó- és nyomóoldali szerelvényei

Szivattyúk kialakítása, csoportosítása

Szivattyúk jelleggörbéi

Áramlástani elven működő szivattyúk üzemi jellemzői, jellemzők változása:

- Vízszállító képesség
- Szállítómagasság
- Hatásfok

A NPSH értelmezése

Kavitáció, kavitációs jelenségek, a kavitáció hatásai, a kavitáció kiküszöbölésének lehetőségei

Csővezetékek jelleggörbéi, csőhidraulika

Szivattyúk soros és párhuzamos üzeme, gyakorlati alkalmazása

Szivattyúk szabályozása:

- Fojtással
- Megkerülő vezetékes szabályozással
- Fordulatszám-szabályozással
- Lépcsős szabályozással

Szivattyúk csoportos üzeme

Vákuumszivattyúk működési elve, típusai

Energia-átalakító gépcsoportok (szivattyúk hajtási módjai)

Különleges vízemelő berendezések (mamutszivattyú, sugárszivattyú, vízemelő kos)

Turbinák csoportosítása, felépítése, működése, üzemi jellemzői

A szivattyúk kiválasztásának elve, módszerei

Üzemeltetés, dokumentáció, munkavédelem, biztonságtechnika

3.7.2.6.2 Csőhálózatok, szerelvények

A vízkivételi, vízbeszerzési műtárgyak gépi berendezései

A vízszállítás, víztárolás és vízelosztás műtárgyai, elemei, gépészeti berendezései

Csővezetéki csomópontok kialakítása

Csatornák üzemeltetési feladatai

Gravitációs csatornahálózatok: átemelők, biztonsági műtárgyak, zsilipaknák, egyéb hálózati műtárgyak üzemeltetése, karbantartási munkálatai

3.8 Vízügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület a Települési vízgazdálkodó szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

468/468 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja a vízügy általános elméleti alapozó ismereteinek elmélyítése, rendszerezése, integrálása a gyakorlati feladatokban, a megalapozó új elméleti ismeretek szerzése. A terepi munkák során önállóságra, pontosságra, szakmai igényességre, a természet szeretetére és környezettudatos magatartásra nevelés. A megfigyelés és az önálló mérések közben szerzett tapasztalatszerzés lehetőségének biztosításával a szakemberek problémamegoldó képességének és kreativitásának fejlesztése.

3.8.1 Vízgazdálkodási ismeretek tantárgy

108/108 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Vízgazdálkodási ismeretek tananyagának elsajátításával a tanuló megismeri a vízrajzi mérőhálózatot és a vízgazdálkodási tevékenységekhez szükséges adatok mérési módjait. Tudja a mért adatok hagyományos és korszerű informatikai eszközökkel történő tárolását, feldolgozását.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika

3.8.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Vízrajzi adatokat észlel, mér, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a vízrajzi mérőhálózat felépítését és a vízgazdálkodási tevékenységhez szükséges adatok mérésének, feldolgozásának módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Nagy pontossággal végzi munkáját. Az adatok feldolgozását szakmailag és formailag is jó minőségben készíti el. Az eredményeket kritikusan szemléli,	MS Excel, táblázatkezelő program, grafikon-szerkesztő program használata
Hidraulikai méréseket végez, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a hidraulikai mérések eszközeit, az adatok feldolgozásának módját.	Instrukció alapján részben önállóan	és törekszik azok reális értékelésére. A tanultakat tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	MS Excel, táblázatkezelő program, grafikon-szerkesztő program használata

3.8.1.6 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 Hidrometria

A vízrajzi mérőhálózat felépítése

A vízrajzi adatok mérésének hagyományos és korszerű módszerei

A mérési adatok feldolgozásának (hagyományos és informatikai eszközökkel való) lehetőségei

Vízállásmérés:

- vízmércék és típusaik
- az észlelés, adatgyűjtés, az adatok tárolása és feldolgozása

Vízhozam (térfogatáram) mérése:

- közvetlen és közvetett vízhozammérés elve
- mérés mérőműtárgyakkal
- mérési jegyzőkönyv vezetése

Az adatok informatikai eszközökkel való feldolgozása

Lefolyás- és beszivárgás-vizsgálatok

3.8.1.6.2 Hidraulikai mérések

Mérések gravitációs áramlás esetén:

- vízfelszín lejtése
- sebességmérés

Mérések nyomócsőben:

- energiaviszonyok vizsgálata
- hidraulikai veszteségek meghatározása
- csőszűrlődési tényező meghatározása

A mérési adatok számítógépes feldolgozása hidraulikai méretezési, ellenőrzési feladatok esetén

3.8.2 Vízügyi építési ismeretek tantárgy

288/288 óra

3.8.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Vízügyi építési ismeretek tantárgy oktatásának célja a vízépítésben használatos építőanyagok általános tulajdonságainak, azok felhasználási lehetőségeinek megismertetése. Alapvető talajmechanikai ismeretek és a talaj, mint építőanyag tulajdonságainak megismertetése a tanulókkal, részben saját méréseik, megfigyeléseik alapján. A tanulók megismerik a különböző vízépítési művek kialakításának, létesítésének módjait, képesek legyenek azok komplex üzemeltetési, fenntartási feladatainak ellátására.

3.8.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.8.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természettudományos vizsgálatok, Műszaki alapismeretek

3.8.2.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Adott vízépítési célra anyagot vá-laszt az építési anyagok tulajdon-ságainak ismereté-ben.	Ismeri az építési kő, beton és fa általá-nos, és vízépítésben fontos tulajdonsága-it.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre. Munkaterületén rendet tart, eszkö-zöket a rendelteté-süknek megfelelően használja. Szem előtt tartja a biztonságos munka-végzés szabályait. A terepi és laborató-riumi munka szabá-lyait betartja önma-ga, társai és a kör-nyezet védelme érdekében.	
Részt vesz az építő-anyagok laboratóri-umi vizsgálataiban, a vizsgálati ered-ményeket rögzíti és kiértékeli.	Ismeri az építési anyagok laboratóri-umi vizsgálati mód-szereit, és az ered-ményeket feldol-goza, kiértékeli.	Instrukció alapján részben önállóan		MS Excel, táblázatkezelő pro-gram, grafikon-szerkesztő program használata
Talajokat választ a tulajdonságaik alapján a talajok vízépítési célra való hasznossága alapján.	Ismeri a talajok típusait, főbb tulaj-donságait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Talajmintákat vesz és azokon laborató-riumi vizsgálatokat végez.	Ismeri a különböző talajminta-vételi eljárásokat, eszkö-zöket. A talajmintát labo-ratóriumban meg-vizsgálja, a mérési eredményeket fel-dolgozza, kiértékeli.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a vízépi-tési földművek építési folyamatának megtervezésében és kivitelezésében.	Ismeri a földművek különböző építési technológiáit, azok alkalmazhatóságát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a medrek építési folyamatának meg-tervezésében és kivitelezésében.	Ismeri a medrek kialakításának mód-jait, az építés fo-lyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a vízépi-tési műtárgyak építési munkáinak megter-vezésében és kivite-lezésében.	Ismeri a különböző vízépítési műtár-gyakat, azok kiala-kítását és az építési technológiájukat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megtervezi és részt vesz a vízépítési művek üzemelteté-sében és fenntartási feladataiban.	Ismeri a műtárgyak üzemeltetési és karbantartási felada-tait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.8.2.6 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 Építőanyagok

A kő, mint építőanyag általános tulajdonságai:

- kőzetek eredete, fajtái (mélységi magmás, vulkanikus kiömlési, vulkáni törmelékes, törmelékes üledékes)
- alapvető fizikai tulajdonságai (méret, alak, tömeg, sűrűség, tömörség, hidrotechnikai tulajdonságok)
- alapvető mechanikai tulajdonságok (húzó-, nyomó-, hajlító-, nyírószilárdság, keménység, kopásállóság)
- a vízépítési terméskő

A terméskő felhasználási területei (kőművek, partburkolatok, rézsűvédelem, támfalak)

Beton és alkotóelemei:

- adalékanyagok (homok, homokos-kavics és kavics anyagok)
- kötőanyagok (cementek fajtái, tulajdonságaik)
- adalékszerek
- a betonkészítés
- a friss és megszilárdult beton jellemzői

Betonfajták (beton, vasbeton, különleges betonfajták, víz alatti beton)

A fa, mint építőanyag általános tulajdonságai

A fa felhasználási területei (faszerkezetek, rőzseművek)

Acél (betonacélok, szádlemezek)

A fa felhasználási területei (faszerkezetek, rőzseművek)

Az építési kövek alapvető fizikai tulajdonságainak meghatározása:

- méret, alak, tömeg, sűrűség, tömörség, nedvességtartalom
- keménységvizsgálat

Adalékanyagok vizsgálata: szemeloszlás jellemzőinek meghatározása (finomsági modulus, szemeloszlási görbe)

A beton vizsgálata:

- nyomószilárdság
- húzószilárdság

3.8.2.6.2 Talajmechanika

A talajok eredete, keletkezése, talajfajták

Talajmintavétel:

- a mintavételezés módjai (zavart és zavartalan minták)
- a mintavételezés eszközei (kézi kiszűrőhenger, talajfúrók)

A talajok fizikai tulajdonságai:

- a talajok összetevőinek arányai (víz, levegő, talajszemcse)
- víztartalom
- sűrűség, térfogatsűrűség
- hézagtérfogat, hézagtenyező
- tömörség
- szemalak
- szemeloszlás
- kötött talajok tulajdonságai (konzisztencia-határok: folyási határ, plasztikus határ, plasztikus index, relatív konzisztencia index, Arany-féle kötöttségi szám)

A talajok vízáteresztő-képessége, Darcy törvénye

A talajokban keletkező feszültségek

- hatékony és semleges feszültség
- függőleges feszültség önsúly és terhelés hatására

Hidraulikus talajtörés

Talajvizsgálatok:

- A talajösszetevők arányának meghatározása
- A talajok víztartalmának meghatározása
- A talajok sűrűségének, térfogatsűrűségének, hézagterfogatának, hézagtenyezőjének meghatározása

Szemcsés talajok vizsgálata:

- szemalak meghatározása
- szemeloszlás vizsgálata
- vízáteresztő-képesség meghatározása

Kötött talajok vizsgálata:

- konzisztencia-határok: folyási határ, plasztikus határ, plasztikus index, relatív konzisztencia index
- Arany-féle kötöttségi szám meghatározása

3.8.2.6.3 Földművek

A földmunkák eszközei és használatuk:

- kézi szerszámok
- a gépi földmunka

Töltések és földgátak építése száraz technológiával:

- előkészítő munkák
- kitűzés
- töltés kialakítása
- befejező munkálatok
- töltések alakváltozásai

Hidromechanizáció (földfeltöltés és töltésépítés):

- földfeltöltés készítése hidromechanizációval
- töltésépítés hidromechanizációval

Tereprendezés

Nyílt árkok építése:

- előkészítő munkák
- kitűzés
- csatornaszelvény kialakítása
- burkolatkészítés
- befejező munkálatok
- Tereprendezés

3.8.2.6.4 Műtárgyak építése

Előkészítő munkák:

- kitűzés
- felvonulás, a munkahely berendezése
- a munkatér védelme a felszíni vizek ellen
- a munkatér védelme a talajvíz kártételei ellen
- mesterséges vízzárások
- talajstabilizálás

Építési munkák:

- betonozás
- acélszerkezetek szerelése

Befejező munkák

A vízi műtárgyak építési sajátosságai:

- vízszintszabályozás művei (álló- és mozgógátak, vegyes szerkezetű gátak)
- szivattyútelepek, szivattyúállások
- keresztezési műtárgyak
- partfalak

3.8.2.6.5 Üzemeltetési, karbantartási feladatok

Földművek, töltések karbantartási feladatai

- kaszálás, gyomirtás
- töltéshelyreállítás
- burkolatok helyreállítása
- munkanormák alkalmazása

Medrek karbantartási feladatai:

- kaszálás, gyomirtás
- kotrési munkák
- burkolatok helyreállítása
- munkanormák alkalmazása

Kisműtárgyak üzemeltetése, karbantartása:

- betonhibák
- fémszerkezetek karbantartása

Nagyműtárgyak üzemeltetése:

- betonhibák
- acélszerkezeti hibák
- elmozdulás vizsgálata

3.8.3 Szakigazgatási ismeretek tantárgy

72/72 óra

3.8.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Szakigazgatási ismeretek tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék a vízügyi, víziközmű szolgáltatásban az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli renddel és annak fontosságával. Legyenek képesek a használatos dokumentumok készítésére, adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzésére, a különböző adatállományokból egyszerűbb beszámolók elkészítésére. Biztonsággal igazodjanak el az adathalmazokból kiszűrhető információk között, valamint az információkat képesek legyenek megszerezni. Sajátítsák el a biztonságos irat és adatkezelés jellemzőit, az irodatechnikai berendezések kezelését.

3.8.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.8.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.8.3.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakmai irányítással közreműködik a vízügyi, és víziközmű nyilvántartási, és engedélyezési feladatok ellátásában.	Alapvető jogi ismeretekkel rendelkezik, ismeri a vízügyi és víziközmű igazgatás rendszerét, az EU vízügyi és víziközmű szakterületi irányelveit, a vízügyi- és víziközmű szakhatósági eljárások szabályait, nyilvántartás szabályait, a hatósági nyilvántartásokat, a nyilvántartás kézi és számítógépes rendszerét.	Irányítással	Szabálykövető-en, nagyfokú precizitással végzi munkáját.	Képes a térinformatikai rendszerek felhasználói szintű kezelésére, valamint önállóan tudja kezelni a statisztikai adatszolgáltatási rendszereket.
Vízügyi ügyviteli feladatokat végez, dokumentál, nyilvántart.	Ismeri a vízügyi ügyviteli folyamatokat és az ügyviteli rendet.	Instrukció alapján részben önállóan		Képes a használatos dokumentumok készítésére, adatgyűjtésre, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok elvégzésére.

3.8.3.6 A tantárgy témakörei

3.8.3.6.1 Szakigazgatási alapok

Jogi alapismeretek: A jogszabályok keletkezése, eredete, célja

Jogforrások fogalma, értelmezése (anyagi, alaki)

A jogszabályok jogforrási hierarchiája

A jogszabályok részei (feltétel, rendelkező rész, jogkövetkezmény), szerepük

A jogszabályok hatálya (időbeli, területi, személyi, tárgyi)

Vízügyi és víziközmű igazgatás rendszere

Minisztériumok, központi és helyi szervek

Közigazgatási eljárások szabályai

Törvények, Korm. rendeletek, miniszteri rendeletek a vízügyi és víziközmű területen

EU vízügyi és víziközmű szakterületi irányelvek

A vízügyi szakhatósági eljárások szabályai

Kérelem, engedélyezés, hatósági felügyelet

Nyilvántartás szabályai

Hatósági nyilvántartások

A nyilvántartás kézi és számítógépes rendszere

Vízügyi, ár- és belvízvédelmi és víziközmű ügyintézői, ügyviteli munka alapjai

Rendeletek, szabályozási előírások a vízgazdálkodási, ár- és belvízvédelmi és víziközmű szakterületen

Vízügyi igazgatás és szervezeti rendszer

Vízügyi nyilvántartás- vizikönyvi okirattár

3.8.3.6.2 Ügyintézői ismeretek

Ügyvitel fogalma, területei, ügyviteli alapfogalmak, ügyiratok csoportosítása

Ügyvitelszervezés (tartalmi, formai követelmények)

Ügyviteli folyamat

Ügyiratkezelés jogszabályi háttere

Ügyviteli bizonylatok fajtái, felhasználási területük

Iratkezelési szabályzat, irattári terv

Ügyiratkezelés, hivatalos ügyiratok kezelése

Ügyiratkezelés szervezete

Ügyiratkezelés technológiája (manuális, számítógépes)

Ügyiratkezelés szakaszai

Ügyiratok rendszerezésének szempontjai

Minősített adatok fogalma, kezelésének szabályai

Az irodai munka alapidokumentumai

Az érkező és kimenő iratokkal kapcsolatos tennivalók

Az ellenőrzés, értékelés fázisai (önellenőrzési, ellenőrzési technikák, visszajelzés, értékelés)

Számítógépes ügyviteli programcsomagok használata

Gazdálkodás az irodai készletekkel

Szervezeti utasítások nyilvántartása

Eszköznyilvántartások vezetése

3.9 Települési vízgazdálkodás megnevezésű tanulási terület a Települési vízgazdálkodó szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

576/576 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A települési vízgazdálkodás tanulási terület felkészíti a tanulókat a települések víziközműveivel kapcsolatos műszaki és gépészeti feladatok önálló elvégzésére, az üzemeltetés biztosításához szükséges gyakorlati műszaki feladatok végrehajtására. A megszerzett ismeretek birtokában a gyakorlati tevékenység során felmerülő váratlan hibák, üzemzavarok elhárítását biztonságosan, a gazdaságossági kérdések figyelembevételével tudják végrehajtani.

3.9.1 Települési vízgazdálkodás ismeretek tantárgy

576/576 óra

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A települési vízgazdálkodás tantárgy oktatásának célja olyan komplex, gyakorlatban alkalmazható ismeretek átadása, melynek birtokában a szakemberek képesek a települések víziközműveinek üzemeltetésére, és a települési vízgazdálkodási, településrendezési, területfejlesztési ismereteiket gyakorlati feladatok során tudják alkalmazni

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.9.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vízgazdálkodási ismeretek

3.9.1.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Víz- és szennyvízkezelési technológiák berendezéseit üzemelteti, részt vesz a folyamatirányítási feladatokban.	Ismeri a vízbeszerzés módjait, üzemeltetési feladatait, a víz- és szennyvízkezelési technológiák alapelveit, az alkalmazott berendezések kialakítását, üzemeltetési feladatait, a technológiák automatizálási lehetőségeit, folyamatirányításuk módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját. Törekszik arra, hogy rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel elősegítse szakmai fejlődését.	Víz- és szennyvízkezelési technológiák folyamatirányítási szoftvereinek használata

Közreműködik a vízellátási rendszerek kialakításában, üzemeltetési, karbantartási, folyamatirányítási feladatokat lát el.	Ismeri a nyomócsőhálózatok kialakítását: vonalvezetés, hálózati rendszerek, az új vagy javított vezetékszakaszok, a bekötések üzembe helyezési feladatait, a csőhálózat ellenőrzési feladatait, a vízelosztó rendszer vízminőségi paramétereit: kémiai, biológiai folyamatok a hálózatban, a lehetséges szennyeződés eredetét, védekezés módjait, tárolók (víztornyok és medencék): feladatait, csoportosításukat, szerkezetüket, működésüket, a szükséges térfogat meghatározásának módját.	Instrukció alapján részben önállóan		Ivóvízhálózatok, vízellátási rendszerek folyamatirányítási szoftvereinek használata
Részt vesz a csatornázási rendszerek kialakításában és üzemeltetésében, a csatornarendszer műtárgyainak, gépészeti berendezéseinek fenntartási feladataiban.	Ismeri a csatorna hálózatok üzemeltetési feladatait fűlüzemi és/vagy üzemi körülmények között, a gravitációs csatornahálózatok kialakítását: átemelők, biztonsági műtárgyak, zsilipaknák, egyéb hálózati műtárgyak üzemeltetési munkáit, a kényszeráramoltatású csatornarendszerek üzemeltetési feladatait, az egyesített és az elválasztott rendszerű csatornarendszerek üzemeltetését, a csatornavizsgálati módszereket, a csatornatisztítási munkákat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik a közfürdők üzemeltetési feladataiban.	Ismeri a vízügyi kisműtárgyak, tiltók, zsilipek felépítését, karbantartási, fenntartási feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.9.1.6 A tantárgy témakörei

3.9.1.6.1 Víz- és szennyvízkezelési technológiák

A természetes víz alkalmassá tétele különféle célú felhasználásokra

Az ivóvíz minőségi követelményei és az ezekkel kapcsolatos mérési eljárások

A vízkezelés eljárásai: fizikai (mechanikai), kémiai és biológiai eljárások

Fizikai eljárások: méretkülönbség elvén alapuló berendezések (rács, szitaszövetes szűrők, szemcsés anyagú szűrők), sűrűségkülönbség elvén alapuló berendezések (ülepítők, felúsztató berendezések, flotációs berendezések), egyéb fizikai eljárások (levegőztetés, víztartalom-csökkentés, adszorpció, membráneljárások)

Kémiai eljárások: derítés, kicsapítás (vas- és mangántalanítás, csapadékos vízlágyítás), ioncsere, oxidáció

Biológiai eljárások: lassú szűrés, talajvízdúsítás

Technológiai folyamatsorok felszíni és felszín alatti vízkezelésre

Méretezési, számítási feladatok

A szennyvíz fajtái (kommunális, ipari), tulajdonságai, jellemző káros és mérgező paraméterei (KOI, BOI, lebegőanyag, P- és N-tartalom, oldószerek, mérgező vegyületek, nehézfémek), fertőzőképesség

Szennyvíztisztításban alkalmazott fizikai, kémiai, biológiai eljárások

Szennyvíztisztítási fokozatok

A mechanikai szennyvíztisztítás módszerei (szűrés, homokfogás, ülepítés), a hazánkban gyakran alkalmazott eljárások, gépészeti berendezések

Rácsok, hosszanti átfolyású homokfogók, flotációs homokfogók, rácsszemét-víztelenítő berendezések, rácsszemét, illetve homok mozgatására szolgáló berendezések (szállítószalag, csiga, konténerek)

Vízszintes és függőleges átfolyású ülepítőberendezések kialakítása, működési elve

Az iszapeltávolítás módszerei: gravitációs, mamutszivattyús, centrifugálszivattyús

A kotróhidak működése, uszadékeltávolító rendszerek

A biológiai szennyvíztisztítás módszerei: csepegtetőtestek felépítése, működési elve, az eleveniszapos technológiák működési elve

Az egyenletes szennyezőanyag-terhelést biztosító recirkuláltatáshoz alkalmazott berendezések

A szennyvíziszap víztelenítésének módszerei: gravitációs sűrítők, gépi elősűrítők, gravitációs víztelenítő berendezések, gépi víztelenítő berendezések

Hőkezeléses eljárások során alkalmazott berendezések: szárítók, égetők

A szennyvíz fertőtlenítésének módszerei

A szippantott szennyvíz előkezelésének lehetőségei

Az anaerob iszapkezeléshez alkalmazott berendezések: rothasztó terek kialakítása, biogáz elvezetése, tisztítása, a tárolására szolgáló berendezések, a betartandó biztonságtechnikai rendszabályok

A komposztálás elve, rendszerei

A csatornamű-hulladékok ártalmatlanításának, végleges elhelyezésének módszerei és feltételei

Az üzemeltetés munkavédelmi és biztonságtechnikai előírásai

3.9.1.6.2 Vízellátási rendszerek

A vízellátó hálózat: vonalvezetése, hálózati rendszerek

Új vagy javított vezetékszakaszok, bekötések üzembe helyezési feladatai

Üzemi beavatkozások

A csőhálózat ellenőrzése, nyomásmérések, nyomvonalkutatás, vízmérő-ellenőrzés

A vízelosztó rendszer vízminősége: kémiai, biológiai folyamatok a hálózatban

A szennyeződés eredete
Védekezés a vízminőség romlása ellen
Tárolók (víztornyok és medencék): feladatuk, csoportosításuk, szerkezetük, működésük
A szükséges tároló térfogatának meghatározása
Magas házak vízellátása: nyomás-zónák, felső tartály, hidrofor
Egyedi vízellátó berendezések
Az üzemeltetés munkavédelmi és biztonságtechnikai előírásai
Vízbeszerző létesítmények, vízbeszerzési módok

3.9.1.6.3 Csatornázási rendszerek

A csatornahálózat rendszerei (egyesített, illetve elválasztott)
A csatornaépítéshez alkalmazott anyagok fajtái, tulajdonságai
A csatornahálózatok kialakítása, gravitációs és kényszeráramoltatású rendszerek és berendezéseik, műtárgyaik
A csatornák osztályozása (házi, bekötő, gyűjtő, főgyűjtő)
A főbb csatornaszelvények (kör, tojás, békaszáj stb.) kialakítása, jellemzése
Az ex- és infiltráció fogalma
A csatornahálózat műtárgyai (csatlakozások, aknák, víznyelők, zápor- és vészkiömlők, bujtatók, kitorkolások stb.)
A kényszeráramoltatású szennyvízelvezető rendszerek (nyomás alatti, vákuumos), alkalmazásuk előnyei és hátrányai
Az üzemeltetés munkavédelmi és biztonságtechnikai előírásai

3.9.1.6.4 Fürdők üzeme

A különböző fürdőkultúrák és a hazai fürdőkultúra kialakulása
A fürdők osztályozása, besorolása, üzemeltetése
A vízbeszerzés hidrogeológiai alapjai
Uszodavíz, strandfürdő, gyógymedencék vízminőségi követelményei
A hazai hévízfelhasználások, a hévízkészlet jellemzői
A vizek és hévizek jellemzői, csoportosítása
A hévizek hasznosítása, kezelése
A gyógyvíz fogalma és alkalmazása
A víztermelő műtárgyak, mélyfúrású kutak funkcionális felépítése
A fürdő- és hévízellátás alaplétesítményei
A víztárolók feladatai, kialakítása
A vízkeverő berendezések
A gázleválasztók működési elve
A hőhasznosítás berendezései
A fürdő- és hévizek kezelése, tisztítása
A szűrők, keverőberendezések felépítése, működése
A szűrőanyagok jellemzői
A fürdőkben használt leggyakoribb vegyszerek
A vízforgató berendezések felépítése, működése
A vízfertőtlenítés berendezései, eszközei
A fürdők medencéi, azok üzeme
A medenceüzem rendellenességei, és azok felismerésének, elhárításának lehetőségei
Az üzemeltetés munkavédelmi és biztonságtechnikai előírásai

3.9.1.6.5 Településgépészet

A vízszállító berendezések

A szivattyúk szerkezeti részei, szívó- és nyomóoldali szerelvényei

Szivattyúk kialakítása, csoportosítása

Szivattyúk jelleggörbéi

Csővezetékek jelleggörbéi, csőhidraulika

Szivattyúk soros és párhuzamos üzeme, gyakorlati alkalmazása

Szivattyúk szabályozása

- Fojtással
- Megkerülő vezetékes szabályozással
- Fordulatszám-szabályozással
- Lépcsős szabályozással

Szivattyúk csoportos üzeme

Vákuumszivattyúk működési elve, típusai

Energia-átalakító gépcsoportok (szivattyúk hajtási módjai)

Különleges vízemelő berendezések (mamutszivattyú, sugárszivattyú, vízemelő kos)

Turbinák csoportosítása, felépítése, működése, üzemi jellemzői

A szivattyúk kiválasztásának elvei, módszerei

A vízkivételi, vízbeszerzési műtárgyak gépi berendezései

A vízszállítás, víztárolás és vízelosztás műtárgyai, elemei, gépészeti berendezései

Víztárolók gépészeti üzemeltetési és karbantartási feladatai

A vízellátó hálózat és a csatorna karbantartásának eszközei, berendezései

Hidropneumatikus berendezések (hidrofor, nyomásfokozó) kialakítása, beüzemelése, működtetése, karbantartása

Csővezeteki csomópontok kialakítása

Csatornahálózatok üzemeltetési feladatai

Gravitációs csatornahálózatok: átemelők, biztonsági műtárgyak, zsilipaknák, egyéb hálózati műtárgyak üzemeltetése, karbantartási munkálatai

Vákuumos csatornarendszerek üzemeltetési feladatai

Nyomás alatti csatornarendszerek üzemeltetési feladatai

Egyesített csatornarendszerek üzemeltetési feladatai

Elválasztott rendszerű csatornarendszerek üzemeltetési feladatai

Csatornavizsgálatok, csatornatisztítási munkák

Kényszeráramoltatású rendszerek üzemeltetési munkái

Csatornarakötések előkészítése, a megvalósítása

Nyomócsőhálózatok: gerincvezetékek, mellékvezetékek, bekötések

Házi vízbekötések kialakítása

Tűzcsapok, közkutak karbantartása

Üzemeltetés, dokumentáció, munkavédelem, biztonságtechnika

3.10 Vízügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület a Vízgépészet szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

366/366 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja a vízügy általános elméleti alapozó ismereteinek elmélyítése, rendszerezése, integrálása a gyakorlati feladatokban, a megalapozó új elméleti ismeretek szerzése. A terepi munkák során önállóságra, pontosságra, szakmai igényességre, a természet szeretetére és környezettudatos magatartásra nevelés. A megfigyelés és az önálló mérések közben szerzett tapasztalatszerzés lehetőségének biztosításával a szakemberek problémamegoldó képességének és kreativitásának fejlesztése.

3.10.1 Vízgazdálkodási ismeretek tantárgy

103/103 óra

3.10.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Vízgazdálkodási ismeretek tananyagának elsajátításával a tanuló megismeri a vízrajzi mérőhálózatot és a vízgazdálkodási tevékenységekhez szükséges adatok mérési módjait. Tudja a mért adatok hagyományos és korszerű informatikai eszközökkel történő tárolását, feldolgozását.

3.10.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.10.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika

3.10.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Vízrajzi adatokat észlel, mér, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a vízrajzi mérőhálózat felépítését és a vízgazdálkodási tevékenységhez szükséges adatok mérésének, feldolgozásának módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Nagy pontossággal végzi munkáját. Az adatok feldolgozását szakmailag és formailag is jó minőségben készíti el. Az eredményeket kritikusan szemléli,	MS Excel, táblázatkezelő program, grafikon-szerkesztő program használata
Hidraulikai méréseket végez, és az adatokat feldolgozza.	Ismeri a hidraulikai mérések eszközeit, az adatok feldolgozásának módját.	Instrukció alapján részben önállóan	és törekszik azok reális értékelésére. A tanultakat tudatosan, komplex szemlélettel alkalmazza.	MS Excel, táblázatkezelő program, grafikon-szerkesztő program használata

3.10.1.6 A tantárgy témakörei

3.10.1.6.1 Hidrometria

A vízrajzi mérőhálózat felépítése

A vízrajzi adatok mérésének hagyományos és korszerű módszerei

A mérési adatok feldolgozásának (hagyományos és informatikai eszközökkel való) lehetőségei

Vízállásmérés:

- vízmércék és típusaik
- az észlelés, adatgyűjtés, az adatok tárolása és feldolgozása

Vízhozam (térfogatáram) mérése:

- közvetlen és közvetett vízhozammérés elve
- mérés mérőműtárgyakkal
- mérési jegyzőkönyv vezetése

Az adatok informatikai eszközökkel való feldolgozása

Lefolyás- és beszívargás-vizsgálatok

3.10.1.6.2 Hidraulikai mérések

Mérések gravitációs áramlás esetén:

- vízfelszín lejtése
- sebességmérés

Mérések nyomócsőben:

- energiaviszonyok vizsgálata
- hidraulikai veszteségek meghatározása
- csőszűrődési tényező meghatározása

A mérési adatok számítógépes feldolgozása hidraulikai méretezési, ellenőrzési feladatok esetén

3.10.2 Vízügyi építési ismeretek tantárgy

196/196 óra

3.10.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Vízügyi építési ismeretek tantárgy oktatásának célja a vízépítésben használatos építőanyagok általános tulajdonságainak, azok felhasználási lehetőségeinek megismertetése. Alapvető talajmechanikai ismeretek és a talaj, mint építőanyag tulajdonságainak megismertetése a tanulókkal, részben saját méréseik, megfigyeléseik alapján. A tanulók megismerik a különböző vízépítési művek kialakításának, létesítésének módjait, képesek legyenek azok komplex üzemeltetési, fenntartási feladatainak ellátására.

3.10.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.10.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Természettudományos vizsgálatok, Műszaki alapismeretek

3.10.2.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adott vízépítési célra anyagot választ az építési anyagok tulajdonságainak ismeretében.	Ismeri az építési kő, beton és fa általános, és vízépítésben fontos tulajdonságait.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos munkavégzésre. Munkaterületén rendet tart, eszközöket a rendeltetésüknek megfelelően használja. Szem előtt tartja a biztonságos munkavégzés szabályait. A terepi és laboratóriumi munka szabályait betartja ön maga, társai és a környezet védelme érdekében.	
Részt vesz az építőanyagok laboratóriumi vizsgálataiban, a vizsgálati eredményeket rögzíti és kiértékeli.	Ismeri az építési anyagok laboratóriumi vizsgálati módszereit, és az eredményeket feldolgozza, kiértékeli.	Instrukció alapján részben önállóan		MS Excel, táblázatkezelő program, grafikon-szerkesztő program használata
Talajokat választ a tulajdonságaik alapján a talajok vízépítési célra való hasznossága alapján.	Ismeri a talajok típusait, főbb tulajdonságait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Talajmintákat vesz és azokon laboratóriumi vizsgálatokat végez.	Ismeri a különböző talajminta-vételi eljárásokat, eszközöket. A talajmintát laboratóriumban megvizsgálja, a mérési eredményeket feldolgozza, kiértékeli.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a vízépítési földművek építési folyamatának megtervezésében és kivitelezésében.	Ismeri a földművek különböző építési technológiáit, azok alkalmazhatóságát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a medrek építési folyamatának megtervezésében és kivitelezésében.	Ismeri a medrek kialakításának módjait, az építés folyamatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a vízépítési műtárgyak építési munkáinak megtervezésében és kivitelezésében.	Ismeri a különböző vízépítési műtárgyakat, azok kialakítását és az építési technológiájukat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megtervezi és részt vesz a vízépítési művek üzemeltetésében és fenntartási feladataiban.	Ismeri a műtárgyak üzemeltetési és karbantartási feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.2.6 A tantárgy témakörei

3.10.2.6.1 Építőanyagok

A kő, mint építőanyag általános tulajdonságai:

- kőzetek eredete, fajtái (mélységi magmás, vulkanikus kiömlési, vulkáni törmelékes, törmelékes üledékes)
- alapvető fizikai tulajdonságai (méret, alak, tömeg, sűrűség, tömörség, hidrotechnikai tulajdonságok)
- alapvető mechanikai tulajdonságok (húzó-, nyomó-, hajlító-, nyírószilárdság, keménység, kopásállóság)
- a vízépítési terméskő

A terméskő felhasználási területei (kőművek, partburkolatok, rézsűvédelem, támfalak)

Beton és alkotóelemei:

- adalékanyagok (homok, homokos-kavics és kavics anyagok)
- kötőanyagok (cementek fajtái, tulajdonságaik)
- adalékszerek
- a betonkészítés
- a friss és megszilárdult beton jellemzői

Betonfajták (beton, vasbeton, különleges betonfajták, víz alatti beton)

A fa, mint építőanyag általános tulajdonságai

A fa felhasználási területei (faszerkezetek, rőzseművek)

Acél (betonacélok, szádlemezek)

A fa felhasználási területei (faszerkezetek, rőzseművek)

Az építési kövek alapvető fizikai tulajdonságainak meghatározása:

- méret, alak, tömeg, sűrűség, tömörség, nedvességtartalom
- keménységvizsgálat

Adalékanyagok vizsgálata: szemeloszlás jellemzőinek meghatározása (finomsági modulus, szemeloszlási görbe)

A beton vizsgálata:

- nyomószilárdság
- húzószilárdság

3.10.2.6.2 Talajmechanika

A talajok eredete, keletkezése, talajfajták

Talajmintavétel:

- a mintavételezés módjai (zavart és zavartalan minták)
- a mintavételezés eszközei (kézi kiszűrőhenger, talajfúrók)

A talajok fizikai tulajdonságai:

- a talajok összetevőinek arányai (víz, levegő, talajszemcse)
- víztartalom
- sűrűség, térfogatsűrűség
- hézagtérfogat, hézagtenyező
- tömörség
- szemalak
- szemeloszlás
- kötött talajok tulajdonságai (konzisztencia-határok: folyási határ, plasztikus határ, plasztikus index, relatív konzisztencia index, Arany-féle kötöttségi szám)

A talajok vízáteresztő-képessége, Darcy törvénye

A talajokban keletkező feszültségek

- hatékony és semleges feszültség
- függőleges feszültség önsúly és terhelés hatására

Hidraulikus talajtörés

Talajvizsgálatok:

- A talajösszetevők arányának meghatározása
- A talajok víztartalmának meghatározása
- A talajok sűrűségének, térfogatsűrűségének, hézagterfogatának, hézagtenyezőjének meghatározása

Szemcsés talajok vizsgálata:

- szemalak meghatározása
- szemeloszlás vizsgálata
- vízáteresztő-képesség meghatározása

Kötött talajok vizsgálata:

- konzisztencia-határok: folyási határ, plasztikus határ, plasztikus index, relatív konzisztencia index
- Arany-féle kötöttségi szám meghatározása

3.10.2.6.3 Földművek

A földmunkák eszközei és használatuk:

- kézi szerszámok
- a gépi földmunka

Töltések és földgátak építése száraz technológiával:

- előkészítő munkák
- kitűzés
- töltés kialakítása
- befejező munkálatok
- töltések alakváltozásai

Hidromechanizáció (földfeltöltés és töltésépítés):

- földfeltöltés készítése hidromechanizációval
- töltésépítés hidromechanizációval

Tereprendezés

Nyílt árkok építése:

- előkészítő munkák
- kitűzés
- csatornaszelvény kialakítása
- burkolatkészítés
- befejező munkálatok

3.10.2.6.4 Műtárgyak építése

Előkészítő munkák:

- kitűzés
- felvonulás, a munkahely berendezése
- a munkatér védelme a felszíni vizek ellen
- a munkatér védelme a talajvíz kártételei ellen
- mesterséges vízzárások
- talajstabilizálás

Építési munkák:

- betonozás
- acélszerkezetek szerelése

Befejező munkák

A vízi műtárgyak építési sajátosságai:

- vízszintszabályozás művei (álló- és mozgógátak, vegyes szerkezetű gátak)
- szivattyútelepek, szivattyúállások
- keresztezési műtárgyak
- partfalak

3.10.2.6.5 Üzemeltetési, karbantartási feladatok

Földművek, töltések karbantartási feladatai

- kaszálás, gyomirtás
- töltéshelyreállítás
- burkolatok helyreállítása
- munkanormák alkalmazása

Medrek karbantartási feladatai:

- kaszálás, gyomirtás
- kotrási munkák
- burkolatok helyreállítása
- munkanormák alkalmazása

Kisműtárgyak üzemeltetése, karbantartása:

- betonhibák
- fémszerkezetek karbantartása

Nagyműtárgyak üzemeltetése:

- betonhibák
- acélszerkezeti hibák
- elmozdulás vizsgálata

3.10.3 Szakigazgatási ismeretek tantárgy

67/67 óra

3.10.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Szakigazgatási ismeretek tantárgy oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók megismerjék a vízügyi, víziközmű szolgáltatásban az ügyviteli folyamatokat, átlássák azokat, tisztában legyenek az ügyviteli renddel és annak fontosságával. Legyenek képesek a használatos dokumentumok készítésére, adatgyűjtési, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok önálló elvégzésére, a különböző adatállományokból egyszerűbb beszámolók elkészítésére. Biztonsággal igazodjanak el az adathalmazokból kiszűrhető információk között, valamint az információkat képesek legyenek rendszerezni. Sajátítsák el a biztonságos irat és adatkezelés jellemzőit, az irodatechnikai berendezések kezelését.

3.10.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

3.10.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.10.3.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakmai irányítással közreműködik a vízügyi, és víziközmű nyilvántartási, és engedélyezési feladatok ellátásában.	Alapvető jogi ismeretekkel rendelkezik, ismeri a vízügyi és víziközmű igazgatás rendszerét, az EU vízügyi és víziközmű szakterületi irányelveit, a vízügyi- és víziközmű szakhatósági eljárások szabályait, nyilvántartás szabályait, a hatósági nyilvántartásokat, a nyilvántartás kézi és számítógépes rendszerét.	Irányítással	Szabálykövető-en, nagyfokú precizitással végzi munkáját.	Képes a térinformatikai rendszerek felhasználói szintű kezelésére, valamint önállóan tudja kezelni a statisztikai adatszolgáltatási rendszereket.
Vízügyi ügyviteli feladatokat végez, dokumentál, nyilvántart.	Ismeri a vízügyi ügyviteli folyamatokat és az ügyviteli rendet.	Instrukció alapján részben önállóan		Képes a használatos dokumentumok készítésére, adatgyűjtésre, adatszolgáltatási és adatellenőrzési feladatok elvégzésére.

3.10.3.6 A tantárgy témakörei

3.10.3.6.1 Szakigazgatási alapok

Jogi alapismeretek: A jogszabályok keletkezése, eredete, célja

Jogforrások fogalma, értelmezése (anyagi, alaki)

A jogszabályok jogforrási hierarchiája

A jogszabályok részei (feltétel, rendelkező rész, jogkövetkezmény), szerepük

A jogszabályok hatálya (időbeli, területi, személyi, tárgyi)

Vízügyi és víziközmű igazgatás rendszere

Minisztériumok, központi és helyi szervek

Közigazgatási eljárások szabályai

Törvények, Korm. rendeletek, miniszteri rendeletek a vízügyi és víziközmű területen

EU vízügyi és víziközmű szakterületi irányelvek

A vízügyi szakhatósági eljárások szabályai

Kérelem, engedélyezés, hatósági felügyelet

Nyilvántartás szabályai

Hatósági nyilvántartások

A nyilvántartás kézi és számítógépes rendszere

Vízügyi, ár- és belvízvédelmi és víziközmű ügyintézői, ügyviteli munka alapjai

Rendeletek, szabályozási előírások a vízgazdálkodási, ár- és belvízvédelmi és víziközmű szakterületen

Vízügyi igazgatás és szervezeti rendszer
Vízügyi nyilvántartás- vizikönyvi okirattár

3.10.3.6.2 Ügyintézői ismeretek

Ügyvitel fogalma, területei, ügyviteli alapfogalmak, ügyiratok csoportosítása

Ügyvitelszervezés (tartalmi, formai követelmények)

Ügyviteli folyamat

Ügyiratkezelés jogszabályi háttere

Ügyviteli bizonylatok fajtái, felhasználási területük

Iratkezelési szabályzat, irattári terv

Ügyiratkezelés, hivatalos ügyiratok kezelése

Ügyiratkezelés szervezete

Ügyiratkezelés technológiája (manuális, számítógépes)

Ügyiratkezelés szakaszai

Ügyiratok rendszerezésének szempontjai

Minősített adatok fogalma, kezelésének szabályai

Az irodai munka alapidokumentumai

Az érkező és kimenő iratokkal kapcsolatos tennivalók

Az ellenőrzés, értékelés fázisai (önellenőrzési, ellenőrzési technikák, visszajelzés, értékelés)

Számítógépes ügyviteli programcsomagok használata

Gazdálkodás az irodai készletekkel

Szervezeti utasítások nyilvántartása

Eszköznyilvántartások vezetése

3.11 Vízgépészet és automatizálás megnevezésű tanulási terület a Vízgépészet szakma- irány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

732/713 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület felkészíti a tanulókat a települések víziközműveinek, a vízügyi létesítmények műszaki és gépészeti feladatainak instrukció, üzemi utasítás alapján történő önálló elvégzésére, az üzemeltetés biztosításához szükséges gyakorlati műszaki feladatok végrehajtására. A megszerzett gépészeti, automatizálási ismeretek birtokában a gyakorlati tevékenység során felmerülő váratlan hibák, üzemzavarok elhárítását biztonságosan, a gazdaságossági kérdések figyelembevételével tudják végrehajtani.

3.11.1 Vízgépészeti, automatizálási ismeretek tantárgy

732/713 óra

3.11.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A vízgépészeti, automatizálási ismeretek tantárgy keretében megtörténik a települési víziközmű és a vízügyi létesítmények üzemeltetéséhez szükséges gépészeti és automatizálási elméleti ismeretek elmélyítése, rendszerezése, integrálása a gyakorlati feladatokban. Különösen nagy hangsúlyt kapnak a konkrét üzemi feladatok elvégzéséhez szükséges gyakorlati tudást megalapozó új ismeretek.

A terepi és a műhelytevékenység során a cél az önállóság, a pontosságra, a szakmai igényesség, a környezettudatos magatartás kialakítása. Az önálló tevékenység, a közvetlen megfigyelés, a tapasztalatszerzés lehetőségének biztosításával fejlődik a tanulók problémamegoldó képessége és kreativitása.

3.11.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.11.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Műszaki alapismeretek

3.11.1.4 A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Részt vesz vízügyi, víziközmű-szakterületen alkalmazott folyamatirányítással és villamosági ismeretekkel kapcsolatos automatizálási feladatok elvégzésében.	Ismeri az irányítás-technika alapfogalmait, a szabályozó rendszerek szerveit, működését, a jelátalakítás, távadás, távvezérlés módjait, a számítógépes folyamatirányítást, a víziközművek technológiai folyamatirányító szoftvereinek alkalmazását, a leggyakrabban használt villamos tervezési és kivitelezési, ábrázolási módokat, motorvédő kapcsolásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetően, nagyfokú precizitással végzi munkáját.	Közművek, technológiák folyamatirányító szoftvereinek használata
Közreműködik a vízépítési földmunkák munkafolyamataiban, a földmű- és csatorna-karbantartó gépek használatában.	Ismeri a földmunkák gépeit, gépláncait, a földmű- és csatorna-karbantartó gépek felépítését, munkas- és balesetvédelmi előírásait, az anyag-előkészítés gépeit, a betontechnológia gépeit, a gépkiválasztás szempontjait, karbantartási feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az emelő-, rakodó- és szállítógépek munkafolyamatainak irányításában.	Ismeri az emelőgépek részeit, az emelőszerkezeteket, a rakodógépek kialakítását, a szállítóberendezések felépítését, az anyagmozgató gépeinek munkas- és balesetvédelmi előírásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Közreműködik kisműtárgyak (tiltók, zsilipek) üzemeltetésében.	Ismeri a vízügyi kisműtárgyak, tiltók, zsilipek felépítését, karbantartási, fenntartási feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Részt vesz a vízszállító berendezések, szivattyúk üzemeltetésében, irányítástechnikai feladatainak ellátásában.	Ismeri a szivattyúk szerkezeti részeit, szívó- és nyomóoldali szerelvényeit, a szivattyúk kialakítását, csoportosítását, az áramlástan elven működő szivattyúk üzemi jellemzőit, a szivattyúk kiválasztásának elveit, módszereit, üzemeltetési feladatait, dokumentációit.	Instrukció alapján részben önállóan		Hálózatok, szivattyúk irányítástechnikai szoftvereinek használata
Közreműködik a csőhálózatok kiépítésében, üzemeltetési, karbantartási feladatainak ellátásában.	Ismeri a csőhálózatok jellemzőit, anyagait, kialakítását, alkalmazhatóságának előírásait, a csőkötések kialakítását, a csőszerelvények jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan		-

3.11.1.6 A tantárgy témakörei

3.11.1.6.1 Automatizálás

Az irányítástechnika alapfogalmai (hatáslánc, irányítás, vezérlés, szabályozás)

A szabályozó rendszerek szervei, működése

Irányítástechnikai tagok működése (proporcionális, integráló, differenciáló)

Elektrotechnikai, hidraulikus és pneumatikus szabályozóelemek csoportosítása, működése, jelölése

A jelátalakítás, távadás, távvezérlés módjai

Számítógépes folyamatirányítás: víziközművek technológiai folyamatirányító szoftvereinek alkalmazása

A villamos ábrázolás szabályai

- Egy- és többvonalas kapcsolási rajzok
- Funkcionális és topologikus kapcsolási rajzok

A leggyakrabban használt villamos tervezési és kivitelezési ábrázolási módok (tömbvázlat, elrendezési rajz, bekötési rajz, szerelési rajz)

Motorvédő kapcsolások

Villamos gépek csoportosítása

Transzformátorok felépítése, működési jellemzői, csoportosítása

Áramfejlesztők (generátorok és dinamók) felépítése, működési jellemzői, csoportosítása

Motorok felépítése, működése, csoportosítása, alkalmazása

- Egyenáramú motorok
- Egyfázisú és háromfázisú motorok felépítése
- Szinkron-, aszinkronmotorok működési elve, jelleggörbéi
- Indító-, terhelő-, billenő-, névleges nyomaték
- Ellenáramú, generátoros, dinamikus fékezés

Villamos motorok és generátorok üzembe helyezése (a hálózatra csatlakozás módja, biztonsági előírásai)

Villamos motorok és generátorok indítása, leállítása

Villamos motorok és generátorok üzemeltetése, fordulatszám-változtatása

Villamos motorok és generátorok karbantartása
Alkalmazási módok és lehetőségek a víz- és szennyvíz-technológiában
Írányítástechnikai hibák behatárolása, korrigálások
Munka- és biztonságtechnikai előírások

3.11.1.6.2 Vízgépészeti ismeretek

A földmunkák gépei, gépláncok
Földmű- és csatorna-karbantartó gépek (fűkaszák, tuskómarók, úszó hínárvágók)
Az anyag-előkészítés gépei, a betontechnológia gépei
A gépkiválasztás szempontjai, karbantartás, munkanaplók, gépüzemnaplók vezetése, tartalmi, formai követelményei
Az emelőgépek elemei (kötél, lánc, vezetőelemek, teherfelvevő szerkezetek)
Emelőszerkezetek
Emelőgépek
Rakodógépek
Szállítóberendezések (szállítószalag, elevátor, kotró)
Szállítógépek
A vízépítési műtárgyak elzárószerkezetei:
Síktáblás elzárószerkezetek, tiltók, zsilipek kialakítása, üzemeltetése
Mozgatható gátszerkezetek kialakítása, üzemeltetése
Síktáblás gátak, billenőlapos táblás gátak, szegmensgátak, tömlősgátak
Hajózsilipek
A vízszállító berendezések
A szivattyúk szerkezeti részei, szívó- és nyomóoldali szerelvényei
Szivattyúk kialakítása, csoportosítása
Szivattyúk jelleggörbéi
Áramlástan elven működő szivattyúk üzemi jellemzői, jellemzők változása
– Vízszállító képességre
– Szállítómagasságra
– Hatásfokra
A NPSH értelmezése
Kavitáció, kavitációs jelenségek, a kavitáció hatásai, a kavitáció kiküszöbölésének lehetőségei
Csővezetékek jelleggörbéi, csőhidraulika
Szivattyúk soros és párhuzamos üzeme, gyakorlati alkalmazása
Szivattyúk szabályozása
– Fojtással
– Megkerülő vezetékes szabályozással
– Fordulatszám-szabályozással
– Lépcsős szabályozással
Szivattyúk csoportos üzeme
Vákuumszivattyúk működési elve, típusai
Energia-átalakító gépcsoportok (szivattyúk hajtási módjai)
Különleges vízemelő berendezések (mamutszivattyú, sugárszivattyú, vízemelő kos)
Turbinák csoportosítása, felépítése, működése, üzemi jellemzői
A szivattyúk kiválasztásának elvei, módszerei
Üzemeltetés, dokumentáció, munkavédelem, biztonságtechnika

3.11.1.6.3 Üzemeltetés, vízgépészeti gyakorlatok

A vízkivételi, vízbeszerzési műtárgyak gépi berendezései
A vízszállítás, víztárolás és vízelosztás műtárgyai, elemei, gépészeti berendezései
Víztárolók üzemeltetési és karbantartási feladatai
A vízellátó hálózat és a csatorna karbantartásának eszközei, berendezései
Hidropneumatikus berendezések (hidrofor, nyomásfokozó) kialakítása, beüzemelése, működtetése, karbantartása
Magas házak vízellátása, nyomászónák kialakítása
Csőanyagok, csőszerkezetek, szerelvények, idomok alakítása, megmunkálása
Csővezetékek, idomok és szerelvények: ellenőrzésük, a hiba javítása
Acélcsővek tulajdonságai és szereléstechikája
Rézcsővek tulajdonságai és szereléstechikája
Műanyag csővek tulajdonságai és szereléstechikája
Hálózatra csatlakozás (rákötések) anyagai, eszközei
Csővezetéki csomópontok kialakítása
Nyomáspróba eszközei, alkalmazása
Hő- és korrózióvédő szigetelés készítése
Csővezetéki csomópontok kialakítása
A csatornahálózatok üzemeltetési feladatai
Gravitációs csatornahálózatok: átemelők, biztonsági műtárgyak, zsilipaknák, egyéb hálózati műtárgyak üzemeltetése, karbantartási munkálatai
Vákuumos csatornarendszerek üzemeltetési feladatai
Nyomás alatti csatornarendszerek üzemeltetési feladatai
Egyesített csatornarendszerek üzemeltetési feladatai
Elválasztott rendszerű csatornarendszerek üzemeltetési feladatai
Csatornavizsgálatok eszközeinek használata: kézi vizsgálatok, gépi vizsgálatok, kamerás vizsgálatok, csatornatisztítási munkák gépei
Kényszeráramoltatású rendszerek üzemeltetési munkái
Csatornarákötések előkészítése, megvalósítása
Nyomócsőhálózatok: gerincvezetékek, mellékvezetékek, bekötések
Házi vízbekötések kialakítása
A fürdő- és hévízellátás alaplétesítményei, a fürdők speciális gépészeti berendezései
A szivattyúk, kútfej-szerelvények felépítése, működése
A vízviszaforgató berendezések felépítése, működése
A vízfertőtlenítés berendezései, eszközei
Vízkeverő berendezések
A gázleválasztók működési elve
A hőhasznosítás berendezései
A medencék tisztítására, karbantartására szolgáló gépek, berendezések

3.11.1.6.4 Műszaki dokumentáció

A műszaki dokumentációk tartalmi követelményei
Helyszínrajzok, hossz-szelvények, kereszt-szelvények olvasása, értelmezése
Csomóponti részletrajzok használata
Folyamatábrák olvasása, értelmezése
Technológiai utasítások használata
Műszaki leírások értelmezése
Munkanaplók, gépüzemnaplók vezetése, tartalmi, formai követelményei
Gépkönyvvezetés

Mérési jegyzőkönyvek vezetése
Üzemi adatok, paraméterek rögzítése, nyilvántartása
Készletnyilvántartás, készletnyilvántartó alkalmazások kezelése
Költségbecslés készítése
Organizációs tervrészlet készítése
Tervezőprogramok használata
Egyszerű műtárgyak modellezése
Anyagigény meghatározás
Résztervezési feladatok készítése
Geodéziai mérések eredményeinek feldolgozása

4 RÉSZSZAKMA

—

5 EGYEBEK

TARTALOM

1 A SZAKMA ALAPADATAI.....	1
2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA.....	1
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszám évfolyamonként a Területi vízgazdálkodó szakmairány számára	2
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszám évfolyamonként a Települési vízgazdálkodó szakmairány számára	6
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszám évfolyamonként a Vízgépészet szakmairány számára	9
3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA	12
3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	12
3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra	12
3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)	14
3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra	14
3.3 Természettudományos és műszaki alapok megnevezésű tanulási terület	18
3.3.1 Természettudományos vizsgálatok tantárgy 162/162 óra	18
3.3.2 Műszaki alapismeretek tantárgy 216/216 óra	21
3.4 Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok I. megnevezésű tanulási terület 24	
3.4.1 Környezetvédelmi alapismeretek I. tantárgy 72/72 óra	24
3.4.2 Környezettechnika alapjai I. tantárgy 36/36 óra	27
3.4.3 Hidrológia alapjai tantárgy 36/36 óra	29
3.4.4 Földméréstani alapismeretek I. tantárgy 36/36 óra	30
3.5 Környezetvédelmi és vízgazdálkodási alapok II. megnevezésű tanulási terület 32	
3.5.1 Környezetvédelmi alapismeretek II. tantárgy 36/36 óra	32
3.5.2 Környezettechnika alapjai II. tantárgy 72/72 óra	34
3.5.3 Hidraulika alapjai tantárgy 108/108 óra	36
3.5.4 Földméréstani alapismeretek II. tantárgy 180/180 óra	38
3.6 Vízügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület a Területi vízgazdálkodó szakmairány számára	40
3.6.1 Vízgazdálkodási ismeretek tantárgy 108/108 óra	40
3.6.2 Vízügyi építési ismeretek tantárgy 288/288 óra.....	41
3.6.3 Szakigazgatási ismeretek tantárgy 72/72 óra	45
3.7 Területi vízgazdálkodási ismeretek megnevezésű tanulási terület a Területi vízgazdálkodó szakmairány számára	48

3.7.1	Területi vízgazdálkodási ismeretek tantárgy 540/540 óra	48
3.7.2	Vízgépek tantárgy 108/108 óra	51
3.8	Vízügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület a Települési vízgazdálkodó szakmairány számára	54
3.8.1	Vízgazdálkodási ismeretek tantárgy 108/108 óra	54
3.8.2	Vízügyi építési ismeretek tantárgy 288/288 óra.....	55
3.8.3	Szakigazgatási ismeretek tantárgy 72/72 óra	59
3.9	Települési vízgazdálkodás megnevezésű tanulási terület a Települési vízgazdálkodó szakmairány számára	62
3.9.1	Települési vízgazdálkodás ismeretek tantárgy 576/576 óra.....	62
3.10	Vízügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület a Vízépészet szakmairány számára	67
3.10.1	Vízgazdálkodási ismeretek tantárgy 103/103 óra	67
3.10.2	Vízügyi építési ismeretek tantárgy 196/196 óra	68
3.10.3	Szakigazgatási ismeretek tantárgy 67/67 óra.....	72
3.11	Vízépészet és automatizálás megnevezésű tanulási terület a Vízépészet szakmairány számára	75
3.11.1	Vízépészeti, automatizálási ismeretek tantárgy 732/713 óra	75
4	RÉSZSZAKMA	80
5	EGYEBEK	80